

Titulars

Esdeveniments més rellevants dels mesos:

1. JUSTÍCIA I CONSTRUCCIÓ DE PAU

- Abdullah Ocalan, líder del Kurdistan Workers Party (PKK) informa que donarà a conèixer un mapa de ruta amb les condicions del PKK per abandonar les armes.

2. JUSTÍCIA INTERNACIONAL: CORT PENAL INTERNACIONAL (CPI)

- La Unió Africana anuncia que no col·laborarà amb la CPI per extraditar al president de Sudan.

3. TRIBUNALS PENALS INTERNACIONALS *AD HOC*

- El Consell de Seguretat de l'ONU amplia el mandat del TPIY i del TPIR fins el 31 de desembre del 2010 o fins que es completin els casos.
- Radovan Karadzic declara que els 'grans poders' van orquestrar la guerra de Bòsnia amb fins geopolítics.
- HRW declara que el TPIR perdrà credibilitat a menys que condemni i jutgi els membres del Rwandan Patriotic Front sospitosos de crims de guerra.
- El Tribunal Especial per a Sierra Leone sol·licita novament fons per a continuar la seva tasca en el 2009.
- L'ex president de Libèria, Charles Taylor, rebutja les 11 acusacions per crims de guerra i contra la humanitat per les que és jutjat davant el Tribunal Especial per a Sierra Leone.

4. TRIBUNALS PENALS MIXTES, HÍBRIDS O INTERNACIONALITZATS

- L'ONU i Cambotja anuncien un acord per a crear un organisme de control anti-corrupció que supervisi les Cambres Especials a les Corts de Cambotja.

5. JUSTÍCIA ORDINÀRIA I SISTEMES TRADICIONALS DE JUSTÍCIA

- El president de la CPI, declara que el sistema de justícia tradicional ugandès, Mato-Oput, no es pot aplicar a persones sospitoses d'haver comès crims contra la humanitat.
- La Justícia argentina condemna els militars i policies que van segrestar, torturar i matar en el regiment de Campo de Mayo, el major centre clandestí de detenció de l'Exèrcit en la darrera dictadura.

6. LLEIS D'AMNISTIA

- Nord i Sud de Corea arriben a un acord per a obrir un programa de reunificació de les famílies, dividides per la guerra.

7. COMISSIONS DE LA VERITAT I ALTRES COMISSIONS

- Les persones sospitoses d'haver comès crims contra la humanitat durant les darreres eleccions generals a Kenia podrien ser jutjades per una comissió de la veritat o per un tribunal creat pel Parlament.
- La Comissió de la Veritat i la Reconciliació de Libèria recomana que a la presidenta Ellen Johnson Sirleaf se li prohibeixi ocupar un càrrec públic durant 30 anys per la seva suposada implicació en la guerra civil del país.

8. REPARACIONS

- Nord i Sud de Corea arriben a un acord per a obrir un programa de reunificació de les famílies, dividides per la guerra.

1. JUSTÍCIA I CONSTRUCCIÓ DE PAU

ÀFRICA

BURUNDI: L'organització Internacional Crisis Group (ICG) assenyala en el seu últim informe, *Burundi: réussir la intégration des FNL*, que els recents esdeveniments i l'evolució del procés de pau amb la signatura de l'acord de pau per part del grup armat FNL, la seva renúncia a les armes i el seu registre com a partit polític són esdeveniments positius però que les FNL no han reprès totes les armes i sembla que igual que el CNDD-FDD, el partit al poder, pretén fins i tot recórrer a la violència en les eleccions de 2010. És per això que el ICG destaca que el mecanisme internacional de supervisió, el Partnership for Peace in Burundi, ha de supervisar els principals actors polítics i estar preparat per a evitar el fracàs del procés de pau. (JCP) *ICG, 30/07/09.*

http://www.crisisgroup.org/library/documents/africa/central_africa/b63_burundi_reussir_l_integration_des_fnl.pdf

TXAD: El Govern txadià i un conjunt de grups armats signen un acord de pau a Syrte (Líbia) el 25 de juliol després de la mediació del líder libi Muammar Gaddafi, que alhora és l'actual president de la UA. L'acord estableix un cessament d'hostilitats immediat, l'intercanvi i alliberament de presos en el marc d'una amnistia general, i que els grups armats podran tenir activitat política i els seus membres seran integrats a les Forces Armades en el termini de tres mesos. Govern, grups armats, Líbia i ACNUR formaran un comitè per a treballar en el retorn i reintegració de la població refugiada. La coalició de grups, anomenada Moviment Nacional, està formada per tres grups armats, l'UFDD – Renovat (liderat per Issa Moussa Tamboulet), el MNR (liderat per Mahamat Ahmat Hamid) i el FSR, liderat per Ahmat Hasaballah Soubiane, que és a la vegada el líder d'aquesta coalició de tres grups, formada al juny. La coalició de grups liderada per Timane Erdimi, la UFR, que inclou vuit grups armats, ha rebutjat aquest acord per haver estat pres separat i ha fet una crida perquè s'estableixi una taula de negociació inclusiva. (JCP) *Libian TV, 26/07/09; RFI, 27/07/09.*

CÔTE D'IVOIRE: International Crisis Group (ICG) assenyala en el seu informe, *Côte d'Ivoire: What's needed to end the crisis*, que per a evitar posar en perill el procés de pau el president, Laurent Gbagbo, i els altres líders polítics ivorians han d'accelerar la implementació dels seus punts clau abans de les eleccions de

novembre. ICG destaca la desmobilització dels actors armats i la reunificació administrativa del país com alguna d'aquestes prioritats. (JCP) ICG, 02/07/09.

<http://www.crisisgroup.org/home/getfile.cfm?id=4025&tid=6202&l=2>

NÍGER: Una delegació del grup armat tuareg MNJ es reuneix amb membres del Govern a Niamey per a abordar assumptes relatius al possible desarmament dels seus combatents i la creació de zones d'acantonament si s'arriba a un acord de pau. No obstant això, el líder d'aquesta formació no es troba dintre de la delegació. (JCP) AFP, 06/07/09.

NIGÈRIA: El grup armat MEND anuncia l'establiment d'un alt el foc temporal per un període de 60 dies per a facilitar l'obertura de negociacions de pau amb el Govern, arran de l'amnistia decretada i l'alliberament del líder del grup armat, Henry Okah, per part del Govern. Henry Okah ha acceptat l'ofertament d'amnistia. El Govern ha suprimit les acusacions d'alta traïció que pesaven sobre el líder del grup. Aquesta decisió governamental va ser saludada per MEND com un veritable pas cap a la pau. Posteriorment, el Govern també ha celebrat l'anunci del grup armat. Fins a la data, el MEND havia establert com una de les condicions per al cessament de les seves activitats en el Delta del Níger l'alliberament del seu líder. Alguns militants d'altres grups armats, al voltant de 350, ja s'han acollit a l'amnistia governamental, segons assenyala el Govern. El programa d'amnistia i DDR, que durarà 60 dies i finalitzarà el 4 d'octubre, preveu la desmobilització d'uns 10.000 combatents. Els milicians que acceptin entrar en el programa rebran 444 dòlars al mes en dietes durant el programa de rehabilitació, segons ha assenyalat el coordinador cap de l'amnistia, Lucky Ararile. El MEND, no obstant això, ha amenaçat amb posar fi a l'alto el foc temporal si les Forces Armades nigerianes ataquen alguna de les seves bases. (JCP) BBC, 15-17/07/09.

Una delegació del grup armat tuareg MNJ es reuneix amb membres del Govern a Niamey per a abordar assumptes relatius al possible desarmament dels seus combatents i la creació de zones d'acantonament si s'arriba a un acord de pau. No obstant això, el líder d'aquesta formació no es troba dintre de la delegació. (JCP) AFP, 06/07/09.

El Moviment per a l'Emancipació del Delta del Níger (*MEND*, per les seves sigles en anglès) transmet un missatge de pau al Govern nigerià al deixar en llibertat a tots els ostatges estrangers que tenien en el seu poder. No obstant això, el grup exigeix al exèrcit nigerià que es retiri de les comunitats ocupades de l'Estat Delta perquè les persones desplaçades puguin retornar a la seva llar. Segons declaracions de MEND, la posada en llibertat dels ostatges constitueix un incentiu per a l'actual cessament al foc i l'amnistia iniciada pel govern federal, pel que espera que el Govern nigerià sabrà correspondre retirant les seves tropes de les zones del Delta del Níger. (JCP) Afrike.com, 23/07/09.

El Moviment per a l'Emancipació del Delta del Níger (*MEND*) indica en un correu electrònic que formarà un equip per a negociar amb el Govern i agrega que el nomenament de Timi Alaibe, nou assessor presidencial sobre el Delta del Níger, obre un canal de comunicació. El passat mes de juny, el *MEND* va rebutjar l'amnistia que li va oferir el Govern a pesar que alguns comandants del grup han manifestat que la tindran en compte. Tot i mostrar interès per obrir negociacions amb el Govern, el *MEND* reitera que no creu que l'oferta d'una amnistia estigui dirigida als lluitadors per la llibertat ja que no hi ha cabuda per a cap tipus de diàleg ja que mai s'han plantejat els temes que van provocar l'enfrontament armat. En anteriors ocasions *MEND* ha declarat que abans de posar fi al conflicte cal negociar el repartiment dels ingressos procedents del petroli i a nivell federal. (JCP) NASDAQ, 13/07/09.

REPÚBLICA CENTREAFRICANA: El grup armat FDPC liderat per Abdoulaye Miskine signa un acord de pau amb el Govern el 3 de juliol en el marc de la cimera de la UA celebrada a Sirte (Líbia). El líder rebel,

exiliat a Líbia, encara no havia signat l'acord global de pau que va concloure al juny de 2008 sota els auspicis de Gabon. El seu portaveu, Christophe Gazam Betty manifesta la seva voluntat de treballar per la pau després de retornar en l'avió oficial del president centreafricà encapçalant una delegació de 20 oficials militars que participaran en la primera fase d'integració del grup armat en el procés de pau. *(JCP) RFI, 05/07/09.*

La secretària d'Estat nord-americà, Hillary Clinton, de gira pel continent africà, es reuneix amb el president del Govern Federal de Transició somali, Sheikh Sharif Sheikh Ahmed, a Nairobi (Kenya) per a discutir a la situació a Somàlia, en paral·lel a la seva participació a un fòrum de comerç anual EUA-Àfrica Subsahariana. EUA ha anunciat que protegirà econòmicament i militarment al fràgil GFT per a enfortir la pau i la seguretat al país, encara que això no significa que EUA enviï soldats al país. No obstant això, l'enviament d'armament nord-americà al GFT ve a legitimar els arguments dels actors oposats al GFT que afirmen que EUA interfereix en els assumptes interns del país i que el GFT és una titella de la comunitat internacional. Al seu torn, Clinton ha criticat a Eritrea pel suport que presta a el-Shabab i ha amenaçat a aquest país amb prendre accions si continua el seu suport al grup armat islamista que amenaça amb enderrocar al fràgil GFT i agreujar la situació ja desastrosa que pateix Somàlia. El president somali ha celebrat les declaracions de Clinton. *(JCP) Reuters, 28/07/09; 05/08/09; KTN, 01/08/09; Garowe Online, 04/08/09; BBC, 06/08/09.*

SUDAN (DARFUR): El grup armat d'oposició JEM amenaça amb retirar-se de les converses de pau amb el Govern sudanès si altres grups armats d'oposició s'uneixen a la negociació, tal com pretenen el Govern sudanès; els governs de Líbia i Qatar (ambdós desenvolupen tasques de facilitació); el mediador principal, Djibril Bassolé; i l'enviat especial dels EUA a Sudan, Scott Gration. El JEM al·lega que és l'únic grup actiu en el terreny, que ja havia acordat prèviament amb Djibril Bassolé que les converses serien bilaterals entre el Govern i el JEM i que la participació dels nombrosos grups insurgents de Darfur complicaria les negociacions. El JEM proposa que els grups armats que vulguin unir-se al procés negociador ho facin dintre del panell del JEM o del Govern. No obstant això, el Govern sudanès considera que el JEM no és l'únic interlocutor a Darfur. D'igual manera, tant Djibril Bassolé com Scott Gration, sota els auspicis del Govern libi, s'haurien reunit a Trípoli amb els líders de nombrosos grups armats per a instigar la seva participació en el procés de pau i per a tractar d'unificar posicions. En aquest sentit, el Govern d'Egipte va acollir a el Cairo Consultative Forum, una reunió en la qual set grups armats van discutir dues opcions per a participar a les negociacions de pau amb Khartoum: unificar les seves estructures o bé adoptar una posició negociadora comuna. Aquests grups podrien reunir-se per primera vegada amb el Govern sudanès el pròxim mes d'agost, en el marc de l'anomenat procés de Doha. El grup armat d'oposició Sudan Liberation Movement liderat per Ahmed Abdel Shafi (anomenat SLM-Juba) es va negar a participar en la trobada al Caire, a pesar que altres dues faccions (liderades per Mohamed Saleh Harba i Mohamed Ali Nassir) sí ho varen fer. Les negociacions entre el JEM i el Govern es troben estancades des de mitjans de juny per la negativa del Govern a alliberar a més de 100 combatents condemnats a pena de mort pel seu atac a la capital al maig de 2008 i per la negativa del JEM a signar un cessament d'hostilitats abans de reiniciar les negociacions. *(JCP) Suen Tribune, 13, 15 i 16/07/09.*

Amèrica

COLÒMBIA: Des de l'Assemblea Episcopal Colombiana l'arquebisbe de Tunja, monsenyor Luis Augusto Castro, en nom de l'episcopat va demanar una trobada cara a cara amb els dirigents de la guerrilla de les FARC per a establir un diàleg directe sobre els temes de l'intercanvi humanitari i les possibilitats d'establir diàlegs de pau a Colòmbia. Va dir el prelat que l'Església catòlica no pot ser "una baula més" o que les seves funcions siguin limitades a "acompanyar" actes humanitaris. En sentit similar

monsenyor Jaime Prieto Amaya, bisbe de Cúcuta, va dir que el "cara a cara" que demana l'Església no és solament amb els dirigents de les FARC, sinó també amb la de l'ELN. Monsenyor Prieto es va mostrar partidari d'un acord humanitari, però si aquest no és possible dóna suport al Govern perquè cerqui l'alliberament dels presoners per mitjans militars, com el de la "operació Jaque". En relació a aquestes declaracions de la jerarquia eclesiàstica, el vicepresident Francisco Santos es va mostrar pessimista ja que no veu en cap de les organitzacions guerrilleres voluntat política per a iniciar negociacions de pau amb l'actual Govern, mentre que va assegurar que el Govern sí que està preparat per a iniciar negociacions si no hi ha dilacions ni enganys polítics. L'endemà el president Álvaro Uribe, va modificar la seva decisió de no permetre que la senadora Piedad Córdoba actués en l'alliberament del cap de Policia Pablo Emilio Moncayo i el soldat Josué Daniel Calvo i la va autoritzar perquè amb l'acompanyament del Comitè Internacional de la Creu Roja (CICR) i de l'Església catòlica, i amb el suport logístic de les Forces Armades faci gestions per a l'alliberament simultani de tots els presoners. Aquesta declaració al principi va provocar grans interrogants, perquè deixava als llims l'alliberament del cap Moncayo i del soldat Calvo i perquè a més ometia dir si el Govern alliberaria a presoners de les FARC. No obstant això, posteriorment matisada pel ministre de l'Interior, encarregat amb funcions presidencials per l'absència del president Uribe, en el sentit d'establir que els alliberaments poden donar-se en diversos lliuraments, encara que durant un període de temps definit. A més, s'ha limitat les gestions de la senadora Piedad Córdoba a ser receptora dels alliberats. Per la seva banda la senadora va demanar una audiència amb el president per a definir amb precisió els abastos i termes de l'autorització i per a tractar el tema del bescanvi humanitari. *(JCP) Caracol – Ràdio, El Temps, L'Espectador, El Colombià, Ràdio Santa Fe, El Nou Segle, 04 – 10/07/09.*

Europa

XIPRE: El president greco-xipriota, Demetris Christofias, i el líder turc-xipriota, Mehmet Ali Talat, conclouen la primera fase de les negociacions directes per a la resolució del conflicte de la illa. Aquesta primera fase ha inclòs 40 trobades, valorades de manera positiva per les dues parts així com per Nacions Unides, facilitadora del procés. Les converses directes, que van començar el 3 de setembre de 2008, han inclòs discussions sobre sis capítols: governabilitat i repartiment de poder, qüestions vinculades a la UE, seguretat i garanties, territori, propietat i assumptes econòmics, i redactat dels assumptes acordats i en disputa. Segons l'assessor especial per a Xipre del secretari general de l'ONU, Alexander Downer, la finalització de la primera fase mostra que hi ha hagut un progrés significatiu en les negociacions. La segona fase començarà el 3 de setembre i s'iniciarà amb assumptes de governabilitat, passant després a abordar temes com la propietat. En general, en aquesta segona fase es reprendran aspectes sobre els quals hi ha hagut desacord. En principi, continua sense haver-hi un calendari específic per a la conclusió del procés. Segons Downer, les limitacions de temps podrien dificultar el procés. En canvi, Talat ha manifestat els seus dubtes que el procés comporti resultats sense un calendari. Per altra banda, el líder turc-xipriota també ha assenyalat que la qüestió de la propietat seria el tema més difícil i dur de la segona fase negociadora. Per altra banda, Talat ha reiterat que no acceptaran una estructura final que no inclogui a Turquia com a garant. Així mateix, ha assenyalat que no hi ha problemes entre la presidència i el nou Govern turc-xipriota, afirmant que aquest dóna suport al procés de negociacions. *(JCP) Anatolia News Agency, 06-07/08/09; UN, Cyprus News Agency, 06/08/09.*

MOLDOVA (TRANSDNIESTER): L'ambaixador especial rus i representant de Rússia en les negociacions sobre Nagorno-Karabaj, Valery Nesterushkin, es reuneix amb el ministre moldau per a la Reintegració, Vasile Shova, i amb el líder d'Exteriors del Transdniester, Vladimir Yastrebnik. No obstant això, segons el

representant rus, encara no han complert amb les expectatives que s'havien generat després de la trobada tripartida presidencial de març d'aquest any, la resolució resultant de la qual comprometia als líders a continuar amb els contactes directes amb la finalitat d'intensificar el procés negociador. Segons Nesterushkin, després de les eleccions moldaves de juliol, aquest mecanisme podria reactivar-se. La trobada entre Nesterushkin, Shova i Yastrebchak també va abordar els problemes que afronten els grups d'experts en la promoció de mesures de confiança. Per altra banda, Yastrebchak ha manifestat que el Govern del Transdniester continua sent escèptic sobre la proposta de Moldàvia per a la desmilitarització de la regió i ha afirmat que és molt aviat per a parlar del desmantellament de les forces armades del Transdniester. A més, ha avançat que a mitjan juliol la regió signaria un acord bilateral amb Rússia, centrat principalment en cooperació política. (JCP) *Itar Tass, 08/07/09; Interfax, 02, 07/07/09.*

El líder del Transdniester, Igor Smirnov, rebutja la possibilitat de reprendre el procés negociador sense condicions preliminars. Segons el Govern, aquesta havia estat la proposta plantejada pel cap de la missió de la OSCE a Moldàvia, Philip Remler, a Smirnov, en el marc d'una reunió mantinguda per ambdós. Així mateix, Smirnov ha assenyalat que hi ha indicis que Moldàvia està endurint els requisits a companyies externes per a realitzar operacions econòmiques en el Transdniester. (JCP) *Infotag, 02/07/09.*

TURQUIA: Abdullah Ocalan, capdavanter del *Kurdistan Workers Party (Partiya Karkeren Kurdistan – PKK)* informa que té intenció de donar a conèixer un mapa de ruta amb les condicions del PKK per a abandonar les armes. En 13 de maig Ocalan va anunciar que revelaria els detalls del pla a la fi d'agost d'aquest any basant-se en la Constitució turca de 1921. El mapa s'espera que inclogui els punts següents: una introducció sobre el perquè Turquia ha de resoldre el conflicte kurd; el suggeriment que Turquia creï una aliança estratègica amb els kurds de l'Iraq i de Síria; un resum dels passos que són necessaris per a aplicar solucions a curt i llarg termini i les condicions que han de donar-se perquè es desarmen els membres del PKK que es troben a les muntanyes. *The James Town Foundation, 06/08/09*

Abdurrahman Kurt, membre kurd del parlament pel partit en el poder, declara que el seu govern està disposat a fer més concessions als kurds, obrint instituts universitaris en llengua kurda, permetent que es posin noms kurds als infants i també que es retransmeti en aquesta llengua. No obstant això, Erdogan ha descartat incloure al principal partit kurd, el *Democratic Society Party (DTP)* en la iniciativa de pau fins que el mateix denunciï a l'il·legalitzat *Kurdistan Workers Party (PKK)* per terrorisme, mentre que la diputada del DTP, Emine Ayna, parlamentaria del DTP ha senyalat que els esforços per arribar a la pau no tindran èxit si no s'inclou al seu partit. (JCP) *Deutsche Welle, 26/07/09.*

Àsia

FILIPINES: La presidenta, Gloria Macapagal Arroyo, ordena la suspensió de l'ofensiva militar contra el grup armat MILF a Mindanao, en un nou intent de reobrir les negociacions de pau. La mesura ha estat ben rebuda per Mohagher Iqbal, el cap negociador del MILF, que havia cridat a l'establiment d'una treva al començament del mes de juliol, dient que el grup respondrà recíprocament a l'ordre d'Arroyo frenant els seus atacs contra posicions militars al sud. Iqbal ha demanat que el diàleg compti amb la participació d'organismes internacionals que garanteixin el compliment dels acords. Segons fonts governamentals el diàleg, sota mediació malàisia, podria reprendre's en els pròxims dies a Kuala Lumpur, després que es produïssin dos dies de trobades informals de representants del MILF i l'Executiu a la capital malàisia. Per la seva banda, el cap negociador del Govern ha assenyalat que la treva permetrà que més de 350.000 persones desplaçades internes puguin retornar a les seves llars. Les negociacions van ser suspeses a l'agost de 2008 després que la Cort Suprema filipina frenés l'aprovació d'una llei per a augmentar l'autonomia de les regions

musulmanes del sud, punt fonamental de l'acord de pau entre les parts. Des de llavors més de 600 persones han mort en atacs. *(JCP) Reuters, 23, 25, 29/07/09; IRIN, AP, 24/07/09.*

El braç polític del grup armat NPA, el NDF, acorda incloure el desarmament del NPA en l'agenda de les negociacions de pau que es reprendran a l'agost a Noruega. Durant la trobada exploratòria amb el Govern, ambdues parts s'han compromès a negociar el cessament d'hostilitats i el posicionament de les forces. Aquest acord ha estat qualificat com un gran avanç per part de l'assessor per al procés de pau del Govern, Avelino Razón, que ha assenyalat que és la primera vegada que el NDF parla de desmobilització. *(JCP) Manila Standard, 21/07/09.*

El conseller presidencial per al procés de pau, Avelino Razón, declara que a finals de juliol podrien reprendre's les converses de pau amb el grup armat d'oposició MILF. Segons Razón, la cúpula del MILF també estaria d'acord en la represa de les negociacions, estancades després del fallit intent de signar un acord de pau a l'agost de 2008. Pocs dies abans d'aquestes declaracions, la presidenta, Gloria Macapagal Arroyo, havia expressat el seu desig de reprendre les converses de pau de forma imminent. Gloria Macapagal Arroyo també havia informat sobre l'ampliació del contingent del International Monitoring Team decretada per l'Organització de la Conferència Islàmica, organització que també va instar a les parts a negociar per a arribar a una solució pacífica al conflicte a Mindanao. En el mateix sentit, la presidenta va anunciar l'establiment d'un grup de treball (HELP, Health, Education and Livelihood Programme) encarregat de donar ajuda als centenars de milers de persones desplaçades com a conseqüència dels enfrontaments entre les parts. El grup de treball estarà liderat pel cap del panell negociador del Govern, Rafael Seguis, i estarà integrat, entre altres persones, pels governadors de les províncies de Maguindanao, Cotobato Sud, Sultan Kudarat, Lanao del Nord i la Regió Autònoma del Mindanao Musulmà. *(JCP) AFP, 16/07/09; BBC, 14 i 18/07/09; Inquirer, 14/07/09; Xinhua, 17/07/09; Thai Press Reports, 17/07/09*

El cap del panell negociador del NDF, Luis Jalandoni, arriba a Manila per a preparar la represa de les converses de pau amb el Govern, que probablement es produirà el pròxim mes d'agost a la ciutat noruega d'Oslo. La represa del diàleg es va acordar després que el Govern oferís garanties de seguretat i immunitat a l'equip negociador del NDF, renunciés a la signatura d'un acord de cessament d'hostilitats de llarga durada i es comprometés a sol·licitar al Departament de Justícia l'alliberament de tres negociadors del NDF. Per la seva banda, el NDF i el NPA van renunciar a exigir la seva retirada de les llistes d'organitzacions terroristes de la UE i EUA i es van comprometre a revelar la identitat de gairebé 100 dels seus negociadors. El conseller presidencial per al procés de pau, Avelino Razón, va declarar que ambdues parts estaven demostrant bona voluntat i que hi havia bones perspectives que s'arribés a un acord de pau. A pesar d'aquestes declaracions, diverses persones van morir o van resultar ferides en diversos incidents de violència entre les Forces Armades i el NPA a les províncies de Negros Occidental, Davao del Nord i Davao Oriental. Segons el Govern, gairebé 20 membres del NPA es van rendir. *(JCP) Global Insight, 16/07/09; Thai Press Reports, 15/07/09; Philippines News Agency, 13/07/09; Xinhua, 12/07/09; BBC, 15/07/09; Manila Standard, 11/07/09.*

El conseller presidencial per al procés de pau, Avelino Razón, declara que el panell governamental està llest per a reprendre les converses de pau i declara el seu desig que aquestes es reiniciïn en breu. Fins i tot després de l'atemptat amb bomba a la ciutat de Cotobato, atribuït per Manila a determinades faccions del MILF, Razón va declarar que l'Executiu de Gloria Macapagal Arroyo manté el seu compromís amb el final dialogat de la violència. A més, Razón va declarar que la cúpula del MILF està mantenint una actitud constructiva per a reprendre les negociacions, interrompudes formalment després de l'intent fallit de signar un acord sobre els territoris ancestrals del poble moro a l'agost de 2008. *(JCP) Xinhua, 03 i 06/07/09.*

El ministre de Defensa, Gilbert Teodoro, anuncia la rendició de 130 membres del MILF a la província de Lanao del Nord i insta a les autoritats locals a treballar perquè combatents del MILF s'acullin als programes de desmobilització i reinserció oferts pel govern. *(JCP) Xinhua, 06/07/09.*

ÍNDIA (ASSAM): El Govern estén l'acord d'alt el foc amb el grup armat d'oposició bodo NDFB per sis mesos més. La decisió va ser adoptada després d'una reunió amb el grup armat a Delhi. No obstant això, prosseguiran les operacions militars contra la facció del grup armat liderada per Ranjan Daimary. L'acord d'alt el foc va arribar el maig de 2005 i s'ha renovat periòdicament des de llavors. *(JCP) United News of Índia, 01/07/09.*

ÍNDIA – PAKISTAN: Els primers ministres indi, Manmohan Singh, i pakistanès, Yousuf Raça Gilani, acorden reprendre el procés de diàleg, deslligant-lo de la qüestió de la lluita contra el terrorisme. L'acord es va produir durant la trobada celebrada entre ambdós mandataris durant la Cimera del Moviment dels No Alineats a Egipte. Prèviament a la reunió dels primers ministres, els secretaris d'Exteriors d'ambdós països s'havien reunit sense que s'hagués produït cap avanç. Índia havia expressat reiteradament que la represa del diàleg estava condicionada als avanços que Pakistan fes en la detenció i processament dels responsables dels atemptats de Mumbai. El canvi en la postura índia podria deures a la voluntat índia de flexibilitzar la seva postura abans de la visita duta a terme per la secretària d'Estat nord-americana, Hillary Clinton, a l'Índia pocs dies després. *(JCP) Dawn, 17/07/09.*

La facció moderada de la coalició All Parties Hurriyat Conference, que agrupa a les principals organitzacions independentistes, celebra la represa del diàleg entre Índia i Pakistan. No obstant això, ha destacat la necessitat que la població cachemir sigui inclosa en aquest procés. *(JCP) PTI, 15/07/09.*

NEPAL: La representant especial de l'ONU per a Nepal, Karin Landgren, insta a tots els actors polítics a sumar-se al procés de pau i a complir els compromisos adquirits i expressa preocupació per les disputes entre els partits polítics, que han estancat el procés. L'enviada destaca els nombrosos avanços assolits a Nepal a partir de la signatura de l'Acord de Pau al novembre de 2006 i sosté que per a no retrocedir és crític en aquests moments que totes les parts actuïn amb mesura i segueixin les pautes establertes. Així mateix subratlla la importància que els líders polítics se centrin en la aplicació completa de l'Acord, el que inclou la redacció de la nova Constitució. Landgren explica que l'elaboració de la Carta Magna és especialment important ja que farà falta un consens per a establir la nova estructura federal de Nepal. *(JCP) UN, 31/07/09.*

El projecte Pau Per Mitjà la Justícia, protegit per l'ONU, pretén ajudar a sanar les ferides que ha deixat una dècada de guerra civil a Nepal, utilitzant per a això mecanismes de justícia transicional que fomentin la reconciliació. La iniciativa, finançada amb dos milions de dòlars USA pel fons de l'ONU per la Pau a Nepal establirà un sistema que tingui en compte l'Acord de Pau signat el 2006 entre les forces lleials a l'ex monarca de Nepal i els maoistes. El projecte, que inicialment es portarà a terme durant dotze mesos, protegirà al Ministeri de la Pau i la Reconstrucció en la creació d'organismes tals com una Comissió d'Investigació sobre Desaparicions i documentarà les violacions de drets humans i del dret internacional humanitari comeses durant el conflicte que es va cobrar 13.000 vides. *(JCP) HREA, 18/07/09.*

S'inicia el procés de desmobilització de al voltant de 3.000 menors soldats maoistes que havien estat en els centres d'acantonament des de la signatura de l'acord de pau en el 2006. Els menors seran transferits a programes de rehabilitació en els quals rebran formació professional i suport psicològic. La desmobilització d'aquests menors era un punt clau de l'acord de pau. El Govern ha afirmat que espera que el procés s'hagi completat a principis del mes de novembre. *(JCP) BBC, 17/07/09.*

Cauques i Rússia

ARMÈNIA – AZERBAIDJAN: Els presidents d'EUA, Rússia i França emeten un comunicat durant la cimera del G8 en la qual insten a Armènia i Azerbaidjan a adherir-se als acords arribats sobre la disputa per Nagorno-Karabaj. Els tres Governos han expressat el seu compromís amb la resolució del conflicte d'acord amb l'establert a l'Acord de Madrid de 2007, i han assenyalat que presentaran un document actualitzat que contingui l'última articulació dels Principis Bàsics acordats. Entre aquests destaca el retorn del control dels territoris que envolten a Nagorno Karabaj a Azerbaidjan i l'establiment d'un estatus interí per a aquest territori, garantint la seguretat i l'autogovern. *(JCP) UPI, 10/07/09; Associated Press Online, 10/07/09. %/tmp/file2IYSMg%%Cort Penal Internacional (CPI)*

2. JUSTÍCIA INTERNACIONAL: CORT PENAL INTERNACIONAL (CPI)

CORT PENAL INTERNACIONAL (CPI)

RATIFICACIONS: La Federació Internacional de Drets Humans i la seva organització membre a la República Txeca, la Lliga de Drets Humans, acullen amb beneplàcit la ratificació de l'Estatut de Roma per part del Govern txec. La Lliga es va crear per a impulsar aquesta ratificació que el Parlament txec no considerava prioritària a pesar que el Senat havia aprovat el projecte al juny del 2008 i també el Congrés de Diputats al novembre del mateix any. No obstant això, el procés de ratificació es va encallar durant els primers mesos de 2009 en els quals la República Txeca va ocupar la presidència de Unió Europea (UE) i el 8 de juliol, el president Václav Klaus va aprovar de manera sorprenent i la ratificació d'aquest instrument. *(OJ) HREA, 22/07/09.*

Àfrica

KENYA: Raila Odinga, primer ministre de Kenya, aclareix que el Govern no ha tancat les portes a la CPI perquè aquesta jutgi els casos de violència post electoral i assenyala que a pesar d'haver optat per una Comissió de la Veritat, la CPI és lliure d'investigar i d'arrestar als sospitosos. Per a la seva banda, el vicepresident Kalonzo Musyoka ha demanat als kenyans que donin suport en els esforços del Gabinet a favor d'una Comissió. *(OJ) The Standard, 02/08/09.*

Donants estrangers i keniatas pressionen al govern de coalició del president Mwai Kibaki i del primer ministre Raila Odinga perquè castigui als autors intel·lectuals del vessament de sang que es va produir en el país. No obstant això, més d'un any després de la fi de la violència, que es va cobrar la vida de com a mínim 1.300 persones i va desarrelar a altres 300.000, el Govern encara no ha estat capaç d'aconseguir que el Parlament aprovi una proposta per a la creació d'un tribunal nacional. Kofi Annan, mediador en la crisi, va exercir pressió la setmana passada a l'entregar un sobre tancat a la CPI amb els noms de 10 alts càrrecs sospitosos, la qual cosa va despertar el pànic en els cercles polítics, atès que es creu que almenys dos dels actuals ministres estarien inclosos a la llista. El Govern ha declarat que està estudiant dues propostes: una per a introduir esmenes a la Constitució que permetin la creació d'un tribunal especial i l'altra per a crear oficialment aquest tribunal. *(OJ) RNW International Justice, 15/07/09.*

Les reaccions a l'entrega per part de Kofi Annan del sobre amb els noms dels possibles responsables de la violència post electoral a Kenya, han estat molt diverses. El vicepresident Kalonzo Musyoka ha expressat consternació i ha declarat que l'exsecretari general de l'ONU s'ha precipitat al lliurar la llista a la CPI perquè encara no ha vençut el termini que Annan havia donat al Govern per a promulgar la llei del tribunal, previst per al mes d'agost. *(OJ) The Standard, 11/07/09.*

L'ex secretari General de l'ONU, Kofi Annan, entrega un sobre segellat a la CPI amb la llista de persones sospitoses d'estar darrera de l'onada de violència que es va desencadenar a Kenia després de les eleccions presidencials de 2007. Annan entrega aquesta llista i altres materials al fiscal de la Cort, Luis Moreno-Ocampo, l'oficina del qual avança un examen preliminar dels fets, que van deixar un saldo de més de 1.500 morts i al voltant de 300.000 desplaçats. Les autoritats kenianes han promès compartir amb Moreno-Ocampo informació sobre l'estat actual de la investigació, així com sobre les mesures que s'han pres per a protegir als testimonis. L'entrega d'aquests documents, senyala el fiscal, és fruit dels esforços de col·laboració i contribueix a accelerar la justícia i a prevenir la repetició d'aquest tipus de crims. *(OJ) UN, 09/07/09.*

Els habitants de Bogoro, a la província nord-oriental d'Ituri a la República Democràtica del Congo (RDC) reben autorització per a enterrar les restes dels qui van morir a la massacre perpetrada en aquest lloc el febrer del 2003, atès que és improbable que els mateixos es necessitin en pròxims judicis per crims de guerra. Durant una visita al país, Luis Moreno-Ocampo, fiscal cap de la CPI manifesta que la Cort ja no té més casos per a investigar. Les víctimes van creure que la CPI necessitaria les restes com a prova per a jutjar els responsables dels crims però la CPI indica que en cap moment va donar instruccions de que no s'enterrés els morts i afegeix que durant la investigació, la població de Bogoro els va assenyalar el lloc en el qual es trobaven els ossos de les víctimes al descobert, i van agrair el seu suport. *(OJ) RNW, 18/08/09.*

CAS JEAN PIERRE BEMBA: L'ex vicepresident de la República Democràtica del Congo, Jean Pierre Bemba, obté la llibertat condicional tot esperant que se celebri el seu judici. La CPI indica que no existeix cap raó per a creure que Bemba pugui obstruir la investigació o repetir algun dels crims dels quals se li acusa. Mentrestant, els països als quals Bemba voldria ser enviat i que són Bèlgica, França, Alemanya, Itàlia, Holanda, Portugal o Sud-àfrica han expressat totes objeccions per a acollir a l'acusat. Bèlgica, on Bemba va ser arrestat en el 2008, ha indicat que la seva presència en el país podria ocasionar problemes de seguretat entre la comunitat d'expatriats congolenys, d'opinions polítiques molt divergents. El mes passat, la CPI va permetre a Bemba assistir al funeral del seu pare a Brussel·les, però les autoritats van dir que tenien molts problemes per garantir la seva seguretat. França ha indicat que no està en condicions de rebre a Bemba i Sud-àfrica ha manifestat que no se li ha fet cap oferta a Bemba. Luis Moreno-Ocampo, fiscal cap de la CPI, ha declarat que Bemba ha de romandre detingut. La sala d'apel·lacions revisarà si la decisió de deixar en llibertat a Bemba és correcta. *(OJ) RNW, 17/08/09.*

El fiscal de la Cort Penal Internacional (CPI) adverteix que permetre que Jean Pierre Bemba quedi en llibertat condicional fins que se celebri el seu judici seria un error que podria facilitar la seva fugida i posar en perill als testimonis. Luis Moreno Ocampo presenta un escrit davant la Càmera d'Apel·lacions de la Cort explicant per quines raons s'oposa a la decisió d'un jutge d'alliberar temporalment a Bemba. L'ex vicepresident de la República Democràtica del Congo, està acusat de crims de guerra i contra la humanitat, presumptament comesos a la República Centreafricana entre octubre de 2002 i març de 2003 i actualment està detingut a l'Haia. Moreno Ocampo destaca que sobre Bemba recauen acusacions fermes i que, de ser trobat culpable, haurà de complir una llarga sentència i recorda que l'acusat coneix la identitat dels testimonis, pel que si estigués en llibertat tindria capacitat de fer-los mal, a més de poder fugir de la justícia. El fiscal va reconèixer que es presumeix a Bemba innocent fins que es demostrï la seva culpabilitat, però va

insistir que ha de romandre detingut i declara que es farà tot el possible per a assegurar que se celebra el judici com més aviat millor. (OJ) *UN*, 25/08/09.

CAS JOSEPH KONY: La CPI informa que, quatre anys després d'haver-se emès les ordres d'arrest, encara segueix buscant a Joseph Kony, líder del Lord's Resistance Army (LRA) i sospitós de crims de guerra i els seus acòlits. La Cort expressa confiança que assolirà arrestar-los amb l'ajuda dels governs de la República Democràtica del Congo (RDC), Uganda i Sudan i mitjançant els esforços de la Missió de l'ONU a la RDC. Kony ha insistit que no és culpable del les atrocitats que se li atribueixen i s'ha declarat a si mateix com 'un lluitador per la llibertat' i no com un criminal. Les ordres d'arrest es van fer públiques a l'octubre del 2005. La CPI ha instat en repetides ocasions que es procedeixi a l'arrest d'aquests homes i no ha cedit a les pressions d'Uganda perquè es retirin els càrrecs en la seva contra com part d'un acord de pau amb el LRA. Al maig del 2008, es va crear el Tribunal Suprem d'Uganda per a jutjar els rebels del LRA però les ordres d'arrest de la CPI continuen vigents. (OJ) *Jurist*, 09/07/09.

CAS OMAR AL-BASHIR: Dos advocats britànics demanen als jutges de la CPI en nom de dos grups sudanesos progovernamentals que rebutgi l'apel·lació dels fiscals de la Cort d'incloure càrrecs per genocidi contra el president Omer Hassan AL-Bashir. La Sala Preliminar de la CPI va refusar en el seu moment incloure el genocidi entre els crims de guerra imputats a al-Bashir però el mes passat, Luis Moreno-Ocampo, va presentar una apel·lació per a revocar aquesta decisió. La Federació de Sindicats de Treballadors Sudanesos (*Sudan Workers Trade Unions Federation -SWTUF*) i *Sudan International Defense Group (SIDG)* han contractat a Sir Geoffrey Nice, ex fiscal del TPIY i a Rodney Dixon perquè els representi en el procés obert sobre aquest cas. Khartoum ha negat tenir cap vincle amb aquests grups però és sabut que l'any passat diversos membres del SIDG es van reunir amb les autoritats sudaneses i es van comprometre a donar-los suport. Els dos advocats britànics han declarat que representen als ciutadans del Sudan, inclosos els líders de les tribus Fur, Masalit i Zaghawa que, segons el fiscal de la CPI, AL-Bashir hauria intentat exterminar i agreguen que persones de renom, moltes de les quals no mantenen llaços amistosos amb el president del Sudan, afirmen que es van cometre crims però que aquests no equivalen a genocidi. (OJ) *Suen Tribune*, 28/07/09.

El Govern del Sudan vol que Uganda retiri a Henry Oryem Okello, ministre d'assumptes internacionals, pels comentaris que aquest ha realitzat entorn de la possibilitat d'arrestar al president Omar al-Bashir si el mateix assisteix a la conferència de Smart Partnership que se celebrarà a Kampala el dia 26 de juny. Les declaracions d'Okello han indignat a Khartoum que acusa a Kampala de no complir amb el seu compromís adquirit amb la Unió Africana. El president d'Uganda, Yoweri Museveni s'hauria disculpat davant al-Bashir per les declaracions emeses pel seu ministre, que assenyala no es corresponen amb la postura del seu Govern. (OJ) *Suen Tribune*, 19/07/09.

El *Sierra Leone Court Monitoring Programme (SLCMP)* condemna enèrgicament al Govern de Sierra Leone per sumar-se als règims africans repressius que rebutgen col·laborar amb la CPI en allò relatiu a l'arrest i extradició del president sudanès Omar al-Bashir. El SLCMP declara que al-Bashir està acusat de crims contra la humanitat, la qual cosa la comunitat internacional (que inclou a la Unió Africana) no pot ignorar, i afegeix que si les nacions africanes es neguen a acatar les seves obligacions pel que fa a l'Estatut de Roma, la veritat mai sortirà a la llum ni es farà justícia al poble sudanès ni als africans en general. i reitera que per a protegir la dignitat dels africans és necessari conèixer la veritat dels fets. La data (17 de juliol) que es commemora el Dia Internacional de la Justícia, el SLCMP insta al Govern de Sierra Leone a complir els compromisos adquirits sota l'Estatut de Roma. (OJ) *SLCMP*, 17/07/09.

Augmenta la pressió sobre el president de Sud-àfrica, Jacob Zuma, perquè es distanciï de la decisió de la Unió Africana d'ignorar l'ordre d'arrest contra el president sudanès Omar al-Bashir. La societat civil recorda a Zuma que Sud-àfrica ha signat l'Estatut de Roma i l'insten a complir amb aquest compromís. Així mateix li recorden que l'Estatut va ser ratificat pel Parlament sud-africà pel què l'incompliment de les obligacions que això comporta, resultaria inconstitucional i contrari a la llei. Durant la cimera recent a Líbia, els líders africans van decidir que el continent ignoraria l'ordre d'arrest de manera col·lectiva. No obstant això, les organitzacions de drets humans sud-africanes han instat al Govern a distanciar-se de la posició de la Unió Africana. (OJ) *Businessday*, 16/07/09.

Funcionaris ugandesos anuncien la seva intenció d'arrestar al president Omar al-Bashir si aquest entra en el país. La notícia es fa pública després de la reunió celebrada entre Henry Oryem Okello, ministre d'afers exteriors d'Uganda, i el fiscal cap de la CPI, Luis Moreno-Ocampo. La decisió és un reflex de la recomanació presentada la setmana passada a la Unió Africana (UA) en el sentit que els països de la UA col·laboressin amb la CPI, contràriament a una votació anterior en la qual el ple de la UA s'havia oposat a l'ordre d'arrest contra al-Bashir. Si bé els líders de la UA temen que l'ordre pugui posar en perill el procés de pau a Sudan, Luis Moreno-Ocampo insisteix que l'arrest de al-Bashir és un deure moral dels 30 països que conformen la UA i que són part de l'Estatut de Roma. (OJ) *Jurist*, 13/07/09.

Els fiscals de la CPI apel·len la decisió de la Sala de Qüestions Preliminars de retirar el càrrec de genocidi contra Omar al-Bashir. Luis Moreno-Ocampo ha manifestat que la normativa en qüestions relatives a l'evidència imposada per la Sala de Qüestions Preliminars amb anterioritat a promulgar-se l'acusació, va ser una interpretació errònia de l'Article 58 de l'Estatut de Roma, pel que ha instat a la Sala d'Apel·lacions a ordenar a la Sala de Qüestions Preliminars que emeti una ordre d'arrest contra al-Bashir per genocidi o que declari presó preventiva i d'instruccions sobre el procés més adequat per a determinar si existeixen motius raonables per a emetre un dictamen de genocidi. (OJ) *Jurist*, 07/07/09.

Els membres de la Unió Africana (UA) anuncien que la mateixa no col·laborarà amb la CPI per extraditar al president de Sudan, Omar al-Bashir perquè, en la seva opinió, l'ordre d'arrest ha posat en perill el procés de pau en aquest país. Els fiscals de la CPI van anunciar la setmana passada que perseveraran en el seu intent de processar a el-Bashir per genocidi i han recorregut la decisió presa per la Cort el març d'aquest any d'inculpar a el-Bashir per crims contra la humanitat però no per genocidi. (OJ) *Jurist*, 04/07/08.

La Unió Africana (UA) puntualitza que la seva petició a la CPI d'ajornar l'acusació a al-Bashir ha estat ignorada i agrega que els Estats membres de la UA no cooperaran en la detenció i entrega del president sudanès Omar al-Bashir. El pronunciament és protegit per molts líders africans, qui veuen a la CPI com un intent d'occident d'interferir en els seus assumptes interns. El ministre sudanès d'afers exteriors, Alsamani al Wasila, ha acollit de grat aquesta acció i ha qualificat de molt clar el pronunciament. No obstant això, analistes en temes africans sostenen que malgrat la satisfacció de Sudan, una sèrie de països inclosos Txad i Benín han expressat la seva inquietud pel text. La resolució també és d'abast limitat ja que no es demana als 30 Estats africans que van signar l'Estatut de Roma que posin fi a la seva relació amb la CPI. En efecte, en el dia que la resolució va ser aprovada, Kenya va acordar de manera explícita continuar cooperant amb la CPI per a jutjar als sospitosos d'haver pres part en els fets violents que van seguir a les eleccions de desembre de 2007. (OJ) *BBC Món*, 03/07/09.

CAS THOMAS LUBANGA:

L'acusació en el judici contra el líder congolès Thomas Lubanga Dyilo tanca el cas després de 22 setmanes d'escoltar els testimonis. El judici, que té lloc a la CPI, va donar inici al gener d'aquest any, gairebé tres anys després que els fiscals de la CPI emetessin l'ordre d'arrest. Lubanga està acusat de crims de guerra i d'haver reclutat a menors soldats per a lluitar en la República Democràtica del Congo (RDC) entre 2002 i 2003. La defensa presentarà el cas a l'octubre. El judici a Lubanga es va aturar poc després d'haver-se iniciat quan un dels menors testimonis es va retractar del seu testimoniatge, segons el qual Lubanga l'havia reclutat per a la milícia. (OJ) *Jurist*, 15/07/09.

La fiscalia tanca el cas de Thomas Lubanga Dylon, suposat fundador i líder de la *Union des Patriotes Congolais (UPC)*. Lubanga està acusat de crims de guerra i del reclutament de menors soldats a la RDC. El judici es va iniciar el 26 de gener de 2009 i s'espera que la defensa presenti les seves proves l'octubre d'aquest any. Al llarg de 22 setmanes, la Cambra ha escoltat el testimoni de 28 persones, 25 de les quals han rebut protecció especial. L'ordre d'arrest contra Lubanga es va emetre segellada el 10 de febrer de 2006 i es va obrir el 17 de març del mateix any, data en la qual Lubanga va ser entrega a la CPI i traslladada a l'Haia. (OJ) *War Crimes Prosecution*, 10/07/09.

La testimoni Christine Peduto, que va treballar en la Missió de l'ONU en la República Democràtica del Congo (MONUC), declara que es va reunir amb Lubanga el 30 de maig de 2003 a la casa que aquest tenia a Bunia i afegeix que, contràriament a la reacció d'altres grups armats que havia conegut anteriorment, Lubanga no va expressar cap disposició a col·laborar ni a discutir el tema. Peduto també declara haver-se entrevistat amb molts menors soldats i senyala que pràcticament tots han estat violats per comandants o altres soldats de la *Union des Patriotes Congolais (UPC)*. (OJ) *War Crimes Prosecution*, 09/07/09.

3. TRIBUNALS PENALS INTERNACIONALS AD HOC

El Consell de Seguretat de l'ONU amplia el mandat del TPIY i del TPIR fins el 31 de desembre del 2010 o fins que es completin els casos. Mitjançant les resolucions 1877 i 1878, adoptades unànimement, el Consell amplia així mateix el mandat de 30 jutges permanents i *ad litem* per al TPIY i 17 per al TPIR. Per altra banda, el Consell decideix que el secretari general de l'ONU podrà nomenar més jutges *ad litem* per als judicis que estan en marxa o per als nous que es convoquin. (OJ) *Jurist* 08/07/09.

Tribunal Penal Internacional per a l'Ex Iugoslàvia (TPIY)

L'ex primer ministre Ramush Haradinaj compareixerà davant el Tribunal de l'Haia el dia 28 d'octubre després que els fiscals apel·lessin l'absolució que li havia estat concedida. Haradinaj va ser trobat innocent de tots els càrrecs a l'abril del 2008 per crims que suposadament hauria comès a Kosovo entre març i setembre de 1998. Altres dues ex membres de l'Exèrcit d'Alliberació de Kosovo, Idriz Balaj i Lahi Brahimaj, van ser també acusades pel segrest, tortura, violació sexual i assassinat de serbis, romanis i albanesos. Balaj va ser posada en llibertat mentre que Brahimaj va ser condemnada a sis anys de presó. La fiscalia ha apel·lat contra els tres veredictes. (OJ) *SETimes.com*, 27/08/09.

Vojislav Seselj, líder del Partit Radical Serbi (SRS, en les seves sigles en anglès), sol·licita al TPIY que reprengui el judici en la seva contra, ajornat al febrer d'aquest any quan un testimoni va declarar haver rebut amenaces de Seselj. L'acusat declara que tres serveis d'intel·ligència estrangers estan intentant destruir el SRS i procuren que ell estigui a l'Haia el major temps possible. Seselj està acusat de crims de guerra

comesos a Croàcia, Vojvodina i Bòsnia Hercegovina contra ciutadans no serbis entre 1991 i 1993 . (OJ) *SETimes.com, 19/08/09.*

Experts forenses de Bòsnia declaren haver trobat les restes de com a mínim 60 musulmans i croates en un barranc en el qual al voltant de 200 persones van ser massacrades per les forces serbi bosnianes el 21 d'agost de 1992. L'exhumació s'ha portat a terme per ordres del TPIY. Actualment el TPIY està jutjant a nou policies serbi bosnians sospitosos d'haver comès aquests crims i dos d'ells han confessat i s'han compromès a col·laborar en la investigació. Segons ells, els serbi bosnians van dir als presos del centre de detenció per a persones no sèrbies de la zona de Prijedor que els deixarien en llibertat però el que va ocórrer realment va ser que els van traslladar en autobusos, els van acostar a la vora del barranc, els van metrallar i quan els seus cossos havien ja caigut a l'abisme, els van llançar granades i van seguir disparant-los. (OJ) *The Washington Post, 26/08/09.*

Mladic ha estat acusat per la CPI de la massacre que va tenir lloc a Srebrenica el 1995, en la qual van morir 8.000 musulmans i el seu arrest és una condició essencial perquè Sèrbia sigui admesa a la Unió Europea. Però Sèrbia també ha d'entregar a Goran Hadzic, el líder polític dels serbis a Croàcia. Rasim Ljajic, enllaç de Sèrbia amb el TPIY, declara que és impossible que Mladic aconseguixi fugir dels serveis d'intel·ligència nacionals i estrangers i informa que l'última recerca es va portar a terme la setmana passada amb els serveis d'intel·ligència de la regió. (OJ) *RNW International Justice, 28/07/09.*

Aquest mes desenes de milers de bosnians han recordat el 14è aniversari de la massacre d'aproximadament 8.000 homes a Srebrenica, a la República de Bòsnia Hercegovina, el 1995, el diari *The Age* informa que cada any es recuperen més cadàvers de les fosses comunes que hi ha a la zona i agrega que al llarg del 2009 són ja 534 les víctimes que s'han comptabilitzat, entre les quals es troben 44 adolescents, quatre dels quals tenien només 14 anys quan van ser assassinats. Però no van ser només homes els quals van patir el genocidi. En la seva obra *El Genocidi Ocult de Bòsnia Hercegovina*, l'escriptora Beverly Allen fa referència a les violacions genocides perpetrades per soldats, paramilitars i fins i tot civils, moltes de les quals es van cometre en camps de concentració mentre que unes altres van tenir lloc en centres especials per a aquest propòsit, com restaurants, hotels, hospitals, escoles, fàbriques i bordells. Així mateix, Allen recorda que el 21 de juliol Amnistia Internacional va denunciar que, a part de la condemna als cosins Milan i Sredoje Lukic per crims de guerra i crims de lesa humanitat, el TPIY no ha acusat encara a ningú per les violacions massives i crims sexuals que es van cometre i va agregar que la Fiscalia ni tan sols ha investigat les denúncies de segrest i violació de dones. (OJ) *Theage.com.au, 27/07/09.*

La Cambra d'Apel·lacions del TPIY revoca l'acusació per desacatament d'Astrit Haraqija i confirma la condemna a Barjrush Morina per immiscir-se amb un testimoni durant el judici a l'ex líder militar albanès kosovar Ramush Haradinaj. Haraqija, ex ministra de cultura, joventut i esport de Kosovo, va ser condemnada a cinc mesos de presó i Morina, ex assessor polític de la vice ministra, a tres mesos. La Sala d'Apel·lacions dictamina que Haraqija va exercir la seva influència en Morina i que aquest va informar a un testimoni que altres testimonis que havia declarat contra Haradinaj havia mort. La Sala va revocar la condemna de Haraqija per manca de proves però va rebutjar l'apel·lació de Morina. El mes passat el TPIY va condemnar a un periodista kosovar per donar a conèixer la identitat d'un testimoni en el judici de Haradinaj, comandant de l'Exèrcit d'Alliberació de Kosovo, el grup rebel albanès que es va oposar a Slobodan Milosevic durant la guerra de 1998-1999. Haradinaj va ser absolt a l'abril de 2008 però, atès que l'ex fiscal cap del TPIY, Carla Del Ponte, ha al·legat que els testimonis van sofrir intimidació, el procés ha estat sotmès a escrutini. (OJ) *Jurist, 23/07/09.*

Patrick Robinson, president del TPIY, sol·licita la cooperació dels tribunals serbis en la gestió dels casos de crims de guerra i elogia la tasca realitzada per aquests fins a la data. Robinson manifesta que la tasca dels tribunals serbis i la seva disponibilitat per a jutjar casos extremadament difícils, mereix tot tipus d'elogis independentment de les conseqüències polítiques que puguin suscitar els seus dictàmens. El TPIY, que finalitzarà el seu mandat el 2012 ha traslladat casos als tribunals locals que en anys recents ja han jutjat i condemnat a diversos grups paramilitars. La presidenta del Tribunal Suprem de Sèrbia, Nata Mesarovic, ha comentat amb Robinson la possibilitat de permetre que els serbis acusats pel TPIY compleixin condemna en el seu país d'origen i obtinguin la llibertat condicional després d'haver complert dos terços de la pena. (OJ) *adnkronos*, 17/07/09.

El TPIY anuncia que emetrà el seu dictamen contra els cosins serbi bosnians Milan i Sredoje Lukic el dia 20 de juliol, acusats de crims de guerra comesos contra musulmans durant el conflicte que va tenir lloc a Bòsnia de 1992 a 1995. Els fiscals han demanat la cadena perpètua per a ambdós homes per la tortura i assassinat de més de 150 civils a Visegrad entre 1992 i 1994, mentre que la defensa exigeix que se'ls absolgui. (OJ) *SETcom*, 14/07/09.

Zdravko Zidovec, ex ministre d'interior croata que dona testimoni en el judici al general Ante Gotovina nega que les forces croates sota el seu comandament intentessin encobrir proves que constituïrien crims de guerra comesos contra els serbis durant l'Operació Tempesta portada a terme a Zagreb el 1995. Gotovina i els generals Ivan Cermak i Mladen Markac estan acusats d'haver organitzat la matança de dotzenes de persones, bombardejant i incendiant poblacions sèrbies quan les forces croates van prendre la regió de la Krajina controlada pels serbis. En aquests moments Zidovec es trobava al capdavant de l'Operació Retorn, impulsada posteriorment a l'Operació Tempesta amb l'objectiu de buidar la zona i fer balanç de la situació. (OJ) *War Crimes Prosecution*, 10/07/09.

CAS RADOVAN KARADZIC: Radovan Karadzic declara que els 'grans poders' van orquestrar la guerra de Bòsnia amb finalitats geopolítiques i agrega que, a partir del cas de Bòsnia, el món sencer pot veure la forma que alguns països van utilitzar i van abusar d'una petita nació per a crear aliances militars i arribar a objectius imperialistes. Karadzic manifesta que els grans poders van preveure la fragmentació de Iugoslàvia i la guerra de Bòsnia molt abans que ell iniciés la seva vida política, pel que van manipular els fets a través dels seus serveis d'intel·ligència i de l'exèrcit. Karadzic no esmenta els noms dels països en qüestió però ha sol·licitat al TPIY el lliurament de documents per part de França, Alemanya i els EUA, que considera que poden demostrar la seva innocència. Karadzic seguirà representant-se a si mateix perquè assegura que d'aquesta manera pot prendre la paraula tots els dies i obligar als testimonis a presentar una imatge veritable del què va succeir a Bòsnia. (OJ) *RNW*, 26/08/09.

Radovan Karadzic busca proves que demostrin que els EUA van mirar cap a l'altre banda quan Iran enviava armament a les forces musulmanes que lluitaven a la guerra de Bòsnia, la qual cosa va obligar als serbis a actuar en defensa pròpia durant el conflicte. Durant l'entrevista mantinguda per escrit amb *The Associated Press (AP)*, Karadzic informa que ha sol·licitat documents a diversos països que demostraran que els mateixos van violar l'embargament d'armes imposat per l'ONU i esmenta el subministrament directe d'equip militar nord-americà a l'exèrcit bosni musulmà i l'armament proporcionat per Iran i enviat a través de Croàcia amb l'ajuda del llavors ambaixador dels EUA, Peter Galbraith. Karadzic assegura que els nord-americans sabien molt bé que els bosnians musulmans anaven a atacar a civils amb les armes que els van proporcionar. Els comentaris de Karadzic a AP semblen indicar que la defensa pròpia que van exercir els serbis contra l'agressió musulmana constituirà un dels temes clau del judici. (OJ) *RNW*, 26/08/09

El jutge Iain Bonomy considera que el cas de Radovan Karadzic està llest per a judici. La recomanació de Bonomy a Patrick Robinson, president del TPIY, és molt important a l'efecte de fixar una data per a l'inici del judici, que podria tenir lloc en les pròximes setmanes. Robinson ha de pronunciar-se referent a això, però podria sol·licitar la celebració d'una nova vista per a resoldre la disputa entorn de si ha d'admetre's el testimoni ofert pel líder serbi croat Milan Babic, que es va suïcidar a la presó en el 2006, en altres judicis per crims de guerra. *(OJ) AFP, 20/08/09*

Durant una entrevista mantinguda per escrit amb Reuters, Radovan Karadzic declara que la seva consciència està neta i que no lamenta el paper que va ocupar en els Balcans pel qual està sent jutjat. Karadzic assenyala que no va buscar ocupar un càrrec públic però que quan el va tenir, va ocupar les seves funcions prenent en compte l'interès del seu poble i declara que se sent summament orgullós d'haver complert amb el seu deure sense buscar mèrits personals. Així mateix agrega que se sentirà lliure estigui on estigui per la resta de la seva vida. *(OJ) RWW, 19/08/09*

Radovan Karadzic exigeix que se li indemnitzï i acusa a les autoritats sèrbies d'haver-lo segrestat. Karadzic declara que els serbis van anunciar falsament el seu arrest el 21 de juliol de 2008 quan en realitat el van arrestar tres dies més tard i no el van dur davant un jutge fins el dia 22 d'aquest mateix mes. *(OJ) Voice of America, 05/08/09.*

Segons Radovan Karadzic, les tropes holandeses responsables de protegir als bosnians musulmans en l'enclavament de Srebrenica durant la guerra de Bòsnia en el 1995 van ser quan van poder en circumstàncies molt difícils. Karadzic ha declarat que va ser necessari que els serbo bosnians entressin en acció per a repel·lir els atacs contra poblats serbis perpetrats per bosnis musulmans de l'enclavament, en els quals van matar a centenars de ciutadans per a després retirar-se a una zona segura. L'exèrcit serbo bosnià, sota el comandament de Karadzic, va capturar als musulmans de Srebrenica l'11 de juliol de 1995 però, segons l'acusat, les morts que es van produir no estaven planificades. Al voltant de 8.000 homes i joves bosnians musulmans van morir arran de l'atac sobre Srebrenica. *(OJ) DutchNews.nl, 30/07/09.*

Radovan Karadzic posa en dubte el nombre de víctimes del genocidi de Srebrenica, el càrrec més important dels 11 presentats en la seva contra pels fiscals. Segons ell, les mostres individuals d'ADN analitzades per a identificar els cadàvers, es podrien haver fet servir fins i tot han pogut usarse fins a tres vegades distintes. Amb això ha suggerit que s'hauria inflat la xifra final de morts (uns 8.000 homes musulmans). Per a poder efectuar un recompte fiable i esclarir errors, en la seva opinió, de tot el que s'ha presentat sobre Srebrenica, Karadzic demana als jutges que facin públics els informes dels forenses. El president de la sala, Iain Bonomy, recorda que l'acusat està en el seu dret de demanar les proves oportunes per a tenir un judici just però els preparatius del judici avancen amb lentitud. Bonomy ha manifestat en diverses ocasions el seu neguit davant els retards d'aquesta fase prèvia i ha exigut als fiscals que condensin els fets essencials en els quals es funden els càrrecs, per a presentar una mostra raonable de l'ocorregut sense allargar el procés. Els fiscals, que van prometre fer el possible, temen que les presses puguin traduir-se en pèrdua de seguretat jurídica i han declarat que el que tracten de mostrar és que els crims van ser sistemàtics i repartits en territori bosnià, és a dir, que van reflectir una pauta concreta d'ordres i control per part de l'acusat. Sobre les aparents presses per tancar el cas, planeja el desastre del judici sense sentència de Milosevic. També pesa el desig de l'ONU de tancar el Tribunal en l'any 2010. Segons les previsions actuals, aquests terminis no podran complir-se amb l'ex cap polític serbobosnià, ja que per a les apel·lacions es necessitarà un altre any més. *(OJ) EIPais.com, 24/07/08.*

Radovan Karadzic demana al Tribunal que proporcionï la documentació que pot reafirmar la seva defensa i que ordeni a Bèlgica que entregui informació sobre els bombardejos en el mercat Markale de Sarajevo al febrer de

1994 i agost de 1995, en els quals van morir 105 persones i més de 200 van quedar ferides. Karadzic assegura que les forces de manteniment de la pau i els serveis de seguretat de diversos països, entre ells Bèlgica, Holanda, Gran Bretanya, Suècia, Dinamarca i Noruega van determinar de manera independent que les bombes havien estat llançades per l'exèrcit bosnià musulmà i no per les forces serbo bosnianes. Karadzic manifesta que els documents també demostren que va haver organitzacions no governamentals i forces del manteniment de la pau que van col·laborar per a armar als bosnians musulmans. El Govern belga va rebutjar entregar els documents al·legant que únicament col·laboraria amb el Tribunal, si aquest l'hi ordenava. (OJ) *adnkronos*, 21/07/09.

El TPIY anuncia que David Owen, enviat especial de l'ONU per a la ex Iugoslàvia de 1992 a 1995, podria donar testimoni en el judici a Radovan Karadzic en qualitat de testimoni neutral. Aquesta classe de testimonis són citats pel mateix Tribunal enlloc de fer-ho la fiscalia o la defensa. (OJ) *War Crimes Prosecution*, 14/07/09.

El TPIY rebutja la petició de que es retirin els càrrecs per crims de guerra imputats a l'ex líder serbo bosnià Radovan Karadzic. La defensa de l'acusat es basa en un suposat acord d'immunitat assolit el 1996 amb els EUA. Els jutges encarregats del cas consideren que encara en el cas que aquest acord existís, no seria aplicable ja que el llavors mediador nord-americà per a l'ex Iugoslàvia no actuava en representació del Tribunal. Segons Karadzic –que va presentar la petició el maig d'aquest any – el mediador dels EUA en el conflicte, Richard Holbrooke, li va oferir immunitat a canvi de que renunciés al càrrecs que tenia i desaparegués de la vida pública després de l'acord de pau que va posar fi a la guerra de Bòsnia. (OJ) *UN*, 07/07/09.

Segons el jutge del TPIY, Iain Bonomy, el judici a Radovan Zaradzic podria retardar-se fins a setembre. El fiscal Alan Tieger ha informat al Tribunal que el cas prendria aproximadament unes 490 hores, el que significa més d'un any. (OJ) *CNN.com/europe*, 01/07/09.

Tribunal Penal Internacional per a Rwanda (TPIR)

El TPIR inicia el procés per genocidi contra Gaspard Kanyarukiga, ex empresari acusat d'haver ordenat la demolició d'una església que albergava a refugiats durant el genocidi de Rwanda en el 1994. La fiscalia considera que Kanyarukiga va planificar la massacre en la qual van morir 2.000 tutsis però aquest s'ha declarat innocent dels càrrecs que se li imputen. Al juny de 2008, el TPIR va denegar la sol·licitud d'extradició que hagués permès a Kanyarukiga ser jutjat en Rwanda. El judici podria trigar diversos anys en completar-se. (OJ) *Jurist*, 31/08/09.

HRW declara que el TPIR perdrà credibilitat tret que condemni i jutgi als membres del Rwandan Patriotic Front (RPF) sospitosos d'haver comès crims de guerra. L'organització assenyala que el TPIR ha dut davant la justícia a molts dels líders responsables del genocidi perpetrat el 1994 però que no ha perseguit als membres del RPF, el grup rebel que va posar fi al genocidi i que des de llavors ostenta el poder a Rwanda. El RPF, actualment liderat per Paul Kagame, està acusat de l'assassinat d'entre 25.000 i 45.000 civils. El fiscal cap del TPIR, Hassan Jallow, manifesta que ha fet tot el possible per investigar els crims comesos per totes les parts però HRW creu que l'estratègia de Jallow s'ha quedat curta. Si bé el Tribunal ha investigat els crims comesos pel RPF durant més de deu anys i ha reunit moltes proves, Jallow va informar al Consell de Seguretat de l'ONU al juny d'aquest any que no disposava d'una acusació clara. En resposta a les sol·licituds formulades per HRW, el fiscal va enviar una carta indicant que la seva oficina no disposava de suficients proves per a processar als membres del RPF i va insistir a traslladar un dels casos a Rwanda perquè fos jutjat en aquest país. En la seva opinió, l'intent de Rwanda de jutjar l'any passat a responsables del RPF en el seu territori – conegut com el cas Kabgayi – va reunir tots els requisits internacionals però HRW

considera que el procés va ser un encobriment polític i una prova del mal funcionament del sistema judicial. (OJ) *RNW*, 17/08/09.

Les autoritats de la República Democràtica del Congo (RDC) arresten a Gregoire Ndahimana, acusat de planificar la massacre de com a mínim 2.000 tutsi rwandesos durant el genocidi de 1994. Ndahimana va ser arrestat per soldats congolesos durant una operació protegida per l'ONU per a aixafar al grup rebel hutu Forces Democràtiques per a l'Alliberació de Rwanda (FDLR), a Kivu Nord. El ministre d'informació congolès Lambert Mende ha declarat que quan Ndahimana va ser capturat es trobava amagat entre el FDLR. Ndahimana administrava el poblat rwandès de Kivumu durant el genocidi i segons el TPIR és responsable de la mort d' aproximadament dues mil persones, moltes de les quals es trobaven refugiades en una església quan van ser massacrades pels hutu. Actualment Ndahimana es troba a mans de les autoritats militars tot esperant ser traslladat a Arusha. (OJ) *RNW*, 13/08/09.

El TPIR condemna a Léonidas Nshogoza, advocat defensor de Jean de Dieu Kamuhanda, a 10 mesos de presó per desacatament al Tribunal a l'haver-se reunit en repetides ocasions amb dos testimonis i haver-los revelat informació confidencial. Kamuhanda compleix cadena perpètua, acusat de genocidi i d'extermini. (OJ) *RNW International Justice*, 03/07/09.

El TPIR condemna a cadena perpètua a l'ex coronel de l'Exèrcit rwandès en el 1994, Tharcisse Renzaho, per genocidi i crims de guerra i de lesa humanitat. Renzaho estava també a càrrec de la prefectura de la ciutat de Kigali quan va cometre els crims dels quals se l'acusa. Renzaho també va instar a l'abús sexual de dones i se'l considera responsable de les violacions que es van cometre. A més, Renzaho va ordenar la mort de 60 menors Tutsis que es refugiaven en un centre pastoral. (OJ) *UN*, 14/07/09.

El judici a l'exministre de planificació de Rwanda, Augustin Ndirakobuca, donarà inici el dia 3 d'agost. L'acusat s'ha declarat no culpable dels càrrecs de genocidi i crims contra la humanitat que se li imputen. Ndirakobuca va ser traslladat a Arusha, Tanzània, el 8 d'octubre de 2008 després d'una llarga batalla legal a Alemanya, per jutjar als arquitectes clau del genocidi de 1994. L'ex primer ministre va ser arrestat al setembre del 2008 sospitós d'haver incitat a assassinar a membres de la minoria tutsi a l'armar a la majoria hutu. La fiscalia al·lega que, Ndirakobuca, entre d'altres, va desviar fons del seu ministeri per a comprar armes no per a la defensa nacional, sinó perquè la població civil portés a terme les massacres. (OJ) *War Crimes Prosecution*, 13/07/09.

El judici a l'ex empresari Gaspard Kayarukiga, un dels cinc acusats del TPIR donarà inici el dia 31 d'agost i la fiscalia disposarà fins el 18 de setembre per a presentar el cas. Kayarukiga està sent processat per genocidi i crims contra la humanitat, especialment per la seva participació en la massacre de l'església de Nyange, en la qual milers de tutsis van ser assassinats. Segons Carla del Ponte, ex fiscal del TPIR, l'acusat va ser un dels instigadors de la massacre. La fiscalia al·lega que diverses altres persones, entre elles el sacerdot Athanase Seromba, condemnat a cadena perpètua, fou també responsable dels fets ocorreguts a Nyange. El cas de Kayarukiga es considera relativament menys important que el dels altres quatre presos el judici dels quals encara no s'ha iniciat, a saber, els exministres Augustin Ndirakobuca i Callixte Nzabonimana, l'ex cap de la companyia de te, Michel Bagaragaza, i l'ex major Jean Baptiste Gatete. Ndirakobuca és també gendre del multimilionari Felicien Kabuga, una de la persones més buscades dels 13 acusats que es troben fugitius, que hauria finançat el genocidi i que se sospita que està amagat a Kenya. (OJ) *War Crimes Prosecution*, 10/07/09.

El TPIR anuncia el trasllat de nou presos a un centre de detenció de Benín per a complir la seva condemna. Entre els presos es troba l'ex governador de Kigali-Rural, Francios Karera; el sacerdot va catòlic Athanase Seromba i l'ex jurista Aloys Simba, condemnats pel tribunal. (OJ) *Jurist*, 01/07/09.

Tribunal Especial per a Sierra Leone (SLCMP)

El Tribunal Especial per a Sierra Leone sol·licita fons per a continuar la seva tasca en el 2009 davant el fracàs d'anteriors crides. El portaveu del Tribunal, Peter Andersen, declara que aquest s'ha quedat sense fons i que és urgent disposar d'ells per a les apel·lacions i les vistes que se celebrin dels rebels de Sierra Leone, així com per a completar el judici de Charles Taylor a l'Haia. (OJ) *Taiwan News*, 18/08/09.

El Tribunal Especial per a Sierra Leone necessita urgentment 30 milions de dòlars per a concloure els treballs que estipula el seu mandat durant el pròxim any i mig. Així ho afirma Renate Winter, presidenta d'aquesta instància, davant el Consell de Seguretat que explica que els recursos disponibles actualment suposen un dèficit a partir de la primera setmana d'agost. Winter adverteix que les conseqüències d'aquest dèficit serien desastroses per als esforços per consolidar la pau tant a Sierra Leone com a Libèria, que la interrupció dels processos enviaria el missatge equivocador a la comunitat internacional, posaria en perill la lluita contra la impunitat i podria suscitar dubtes sobre el compromís real amb la justícia internacional. Winter explica que el Tribunal –finançat per contribucions voluntàries dels Estats interessats– té encara molt treball per fer durant els pròxims 18 mesos i assegura que les instal·lacions a Freetown es mantindran al mínim sempre que els acusats puguin ser traslladats oportunament als Estats que s'encarreguin de fer complir les seves condemes. Així mateix, la presidenta destaca la necessitat que la instància completi el judici a l'expresident de Libèria, Charles Taylor, qui està acusat de crims de guerra i de lesa humanitat. (OJ) *UN*, 16/07/09.

CAS CHARLES TAYLOR: Charles Taylor demana als EUA i a Gran Bretanya que desclassifiqui els programes de ràdio que han estat interceptats que podrien ajudar-lo a que es retiressin els càrrecs en la seva contra. Taylor declara que els serveis d'intel·ligència nord-americana i britànica poden contrarestar el testimoniatge d'un testimoni de la fiscalia segons el qual Taylor hauria enviat missatges per ràdio als grups rebels de Sierra Leone instant-los a col·laborar en derrocar el govern de Freetown, la capital del país. Taylor ha negat aquest fet i ha dit que els missatges haurien estat gravats pels serveis d'intel·ligència i que els EUA poden desentranar el cas, si així ho desitgen. Així mateix ha agregat que l'ONU hauria de demanar a tots els estats membres que aportin proves al Tribunal i que si les mateixes haguessin de ser confidencials, el Tribunal podria celebrar una sessió a porta tancada. (OJ) *BreakingNews24/7*, 06/08/09

En resposta a denúncies de canibalisme presentades contra Charles Taylor, l'acusat nega rotundament haver consumit carn humana o ordenat als seus homes a que ho fessin. Taylor indica que no pot discutir l'existència de caníbals en algunes parts de Libèria però declara que ell no es troba en aquest grup. No obstant això, un testimoni ha declarat haver menjat carn humana amb Taylor en una reunió d'una societat secreta i diversos altres ha informat al Tribunal que els combatents del *National Patriotic Front* de Libèria van cometre canibalisme per a infondre por a la població. Taylor va pujar a l'estrada el dia 14 de juliol i des de llavors ha negat tots els càrrecs que se li imputen. (OJ) *RNW International Justice*, 28/07/09.

Charles Taylor declara que va ser posat en llibertat d'una presó dels EUA el 1985 abans de retornar a Libèria per a continuar la revolució que va derrocar al seu predecessor Samuel Doe i insisteix que no es va escapar sinó que va ser alliberat. Així mateix agrega que no va entregar diners ni coneixia a les persones

que van anar a buscar-lo a la presó i que després no va estar amagat, sinó que es va moure lliurement pels EUA i a Mèxic, però no esmenta els noms de les persones que el van ajudar. L'any passat, Prince Johnson, ex senyor de la guerra que primer va ser aliat i posteriorment es va oposar a Taylor, va informar a la Comissió de la Veritat de Libèria que els EUA havien deixat en llibertat a Taylor per urdir el derrocament de Doe. Taylor va ser empresonat a Plymouth, Massachussets el 1985 mentre esperava ser extraditat a Libèria. (OJ) *RNW International Justice*, 16/07/09.

L'expresident de Libèria, Charles Taylor, rebutja les 11 acusacions per crims de guerra i contra la humanitat per les quals és jutjat davant el Tribunal Especial per a Sierra Leone. Taylor és acusat, entre altres crims, d'assassinat, violació, tortura, reclutament de menors soldats i esclavitud sexual però nega ser responsable d'aquests delictes, comesos pels rebels del Front Revolucionari Unit en el conflicte de Sierra Leone, entre 1991 i 2002 i manifesta que les denúncies es basen en mentides, remors i desinformació. Taylor declara que és pare de 14 fills, que té néts, estima a la humanitat i ha lluitat tota la seva vida per fer el que considerava correcte, en interès de la justícia. El veredict del Tribunal està previst per al proper any. (OJ) *UN*, 14/07/09.

El Tribunal Especial per a Sierra Leone inicia les audiències per a escoltar els al·legats de la defensa en el judici que se segueix contra l'expresident de Libèria Charles Taylor per crims comesos a Sierra Leone. Jeremy Wiser, assistent especial del fiscal, considera poc convincents els arguments de l'advocat defensor, que en la seva opinió, tracta de culpar a uns altres pels crims que se li imputen a Taylor. La defensa ha culpats a la política exterior dels EUA i del Regne Unit, en un moment va culpar al que va anomenar l'elit liberiano-nord-americana, a altres grups rebels, i fins i tot va arribar a dir que els liberians havien estat responsables del seu propi sofriment. El Tribunal ha escoltat el testimoni de més de 90 testimonis de la fiscalia. (OJ) *UN*, 13/07/09.

Els fiscals del Tribunal Especial per a Sierra Leone amb seu a l'Haia, declaren que el judici a l'expresident Charles Taylor podria retardar-se quatre anys més si els advocats citen a tots els testimonis. Taylor iniciarà la seva defensa el 14 de juliol, un dia després que els seus advocats presentin el cas. La fiscal Brenda Hollis opina que els advocats de Taylor han elaborat una llista excessivament llarga (256) de testimonis potencials encara que no és probable que la defensa citi a totes les persones que compareixen a la llista. (OJ) *AFP*, 06/07/09.

4. TRIBUNALS PENALS MIXTES, HÍBRIDS O INTERNACIONALITZATS

Les Cambres Extraordinàries a les Corts de Cambotja anuncien que l'australià William Smith ha estat nomenat fiscal en funcions en substitució al canadenc Robert Petit quan la dimissió d'aquest últim es faci efectiva el dia 1 de setembre. Smith ha ocupat el càrrec de fiscal adjunt durant tres anys i prèviament va treballar en el TPIY. Petit va anunciar la seva dimissió al juny d'aquest any. (OJ) *Jurist*, 31/08/09.

L'ONU i Cambotja anuncien un acord per a crear un organisme de control anti-corrupció que supervisi les Càmeres Especials a les Corts de Cambotja. Segons l'ONU, la designació d'un Assessor Independent constitueix un pas molt important per a enfortir la gestió en recursos humans. La nova oficina garantirà el degut procés legal en tot moment, inclosa la protecció de cadascun dels membres del personal. En aquest context, l'assessor Independent estarà disponible i tindrà poders per a gestionar possibles assumptes de gran confidencialitat. (OJ) *HREA*, 12/08/09.

Segons Jeffrey Sonis, catedràtic de la Facultat de Medicina de la Universitat de Carolina del Nord i autor d'un estudi publicat el 6 d'agost pel *Journal of the American Medical Association*, un 75 per cent dels cambodjans creu que els judicis als Khmers Roigs faran justícia i impulsaran la reconciliació, mentre que un 87 per cent de les persones prou majors per a recordar les tortures i assassinats comesos durant aquesta època, pensen que els processos revifaran records molt dolorosos. Sonis indica que és molt difícil saber la forma en la qual la tasca dels tribunals poden afectar a una societat i si aquests poden augmentar o alleujar el dolor físic i psíquic, pel que està portant a terme un estudi, finançat per l'Institut Nacional de Salut Mental, que permeti mesurar l'efecte a llarg termini que tenen aquests judicis en els cambodjans. (OJ) *Science Daily*, 04/08/09.

Human Rights Watch (HRW) insta a les Cambres Extraordinàries a les Corts de Cambotja a definir l'abast del seu mandat per a evitar la creixent impressió de que és el Govern el que pren les decisions de les Cambres. L'organització exhorta a les autoritats en resposta a les declaracions formulades la setmana passada pel primer ministre cambodjà Hun Sen, segons les quals les Cambres no haguessin de processar a més sospitosos excepte als cinc que ja es troben detinguts. Les Cambres han estat acusades de corrupció i HRW ha manifestat en diverses ocasions que els seus veredictes podrien ser inexactes per no haver-se ajustat a la normativa internacional en matèria de judicis justs. (OJ) *Jurist*, 23/07/09.

Mam Nay, alies Chan, ex interrogador de la presó S-21 dels Khmers Roigs, no expressa el menor remordiment per la mort de milers de cambodjans que, segons ell, haurien comès crims. Chan nega haver participat en les tortures i assassinat de presos i culpa als EUA i a Vietnam de restar autoritat al seu país. Davant la pregunta del jutge de si lamentava l'ocorregut a la presó de Tuol Sleng, en la qual van morir més de 14.000 homes, dones i infants, Chan declara que la única cosa que lamenta és que el seu país fos envaït i manifesta que recorda molt poc de la presó S-21. A Chan se li va concedir immunitat a canvi de que declarés però ell no volia fer-ho contra Duch, el primer dels cinc khmer Roig que afronta judici. Quan se li va preguntar sobre la mort de persones innocents, Nay va declarar que cap dels quals es trobaven allí eren innocents i que tots havien comès algun tipus d'ofensa. (OJ) *War Crimes Prosecution*, 14/07/09.

CAS KAING GUEK EAV, ALIAS DUCH: Un portaveu de les Cambres Extraordinàries a les Corts de Cambotja confirma que a principis del 2010 s'emetrà el veredict sobre Kaing Guek Eav, alies Duch, el primer alt càrrec del règim dels khmers Roigs que s'enfronta a la justícia. Les Cambres han assenyalat que el dictamen serà just i apropiat, advertint d'aquesta manera als testimonis que no utilitzin el judici per a venjar-se de Duch. (OJ) *Jurist*, 21/08/09.

Duch admet per primera vegada que va torturar a un pres personalment. La confessió de Duch sorgeix un dia després que Saom Meth, guarda del centre de detenció de Tuol Sleng, declarés davant el tribunal haver vist com el seu cap apallissava a un detingut. Duch reconeix el fet però agrega que el pitjor crim que va cometre va ser adoctrinar políticament al personal del centre perquè considerés als detinguts enemics del partit dels khmers Roigs, i es declara responsable de la mort de més de 10.000 persones i d'haver ordenat l'arrest de moltes d'elles. Duch també declara que tots els crims comesos en el centre, es van portar a terme per ordre seva. (OJ) *AFP*, 11/08/09

5. JUSTÍCIA ORDINÀRIA I SISTEMES TRADICIONALS DE JUSTÍCIA

Àfrica

UGANDA: Daniel Nsereko, jutge ugandès i president de la CPI, declara que el sistema de justícia tradicional, conegut per Mato-Oput, no pot aplicar-se a persones sospitoses d'haver comès crims contra la humanitat i agrega que els crims contra la humanitat, el genocidi, l'agressió a altres estats i els crims de guerra són condemnats a nivell internacional i ha de jugar-los la CPI i no un tribunal popular. Joseph Kakooza, de la Comissió per a la Reforma de la Legislació Ugandesa, havia suggerit recentment que els tribunals populars s'inclouessin en la jurisdicció de la CPI per a demostrar als ciutadans del nord d'Uganda que es fes justícia. No obstant això, Nsereko ha explicat que els crims contra la humanitat no només es cometen contra els ugandesos sinó contra tota la comunitat internacional. *(OJ) Africa News, 30/06/09.*

Amèrica

ARGENTINA: La Justícia argentina condemna als militars i policies que van segrestar, van torturar i van matar en el regiment de Campo de Mayo, el major centre clandestí de detenció de l'Exèrcit en l'última dictadura (1976-1983). El general retirat Santiago Omar Riveros de 86 anys és sentenciat a cadena perpètua per la detenció il·legal, la tortura i l'homicidi d'un adolescent de 14 anys, Floreal Avellaneda, que militava en la Federació Juvenil Comunista. Altres quatre militars i un ex policia reben penes de presó d'entre vuit i 25 anys pel mateix cas. Per Campo de Mayo van desfilar durant el règim militar més de 5.000 persones detingudes il·legalment. Allí eren sotmesos a tortures perquè revelessin informació sobre els grups guerrillers o els moviments d'esquerres d'aquella època. El primer judici oral i públic d'aquesta causa va abordar el cas de Floreal, el crim del qual ja s'havia relatat en el judici a les juntes militars de 1985, en el qual s'havia condemnat també a Riveros, però Riveros i els altres condemnats van ser indultats el 1990 pel llavors president Carlos Menem. Aquells indultats i les lleis d'amnistia per als comandaments mitjos i baixos de les forces de seguretat (les lleis d'obediència deguda i punt final) van ser declarades inconstitucionals per la Cort Suprema de Justícia, sota l'impuls del Govern de Néstor Kirchner (2003-2007), pel que els crims considerats de lesa humanitat no van prescriure i ara estan sent jutjats. *(OJ) EIPais.com, 13/08/09.*

Europa

UNIÓ EUROPEA: Thomas Hammarberg, Comissionat del Consell d'Europa per als Drets Humans, declara que són varis els països europeus que no respecten les decisions dels tribunals, la qual cosa en la seva opinió, implica una negativa a acceptar l'estat de dret i constitueix un greu problema en matèria de drets humans. Hammarberg agrega que en aquests països les decisions dels tribunals sovint només s'apliquen parcialment, amb grans demores o simplement no s'apliquen en absolut, pel que insta a les autoritats a donar prioritat a aquest problema. Albània, Bòsnia i Hercegovina, Moldàvia, la Federació russa, Sèrbia i Ucraïna es troben aquests els països objecte de preocupació. *(DH) HREA, 31/08/09.*

ALEMANYA: El tribunal de Munich condemna a Josep Scheungraber per l'assassinat de deu persones durant una matança que es va cobrar la vida de 14 residents de Falzano di Cortona a la Toscana. La fiscalia

ha demanat cadena perpètua per a Scheungraber, que durant dècades va viure a Ottobrunn, un poble bavarès on tenia una ebenisteria i participava en les marxes que s'organitzaven en record als soldats caiguts nazi. La defensa sol·licita l'absolució perquè considera que existeixen contradiccions en els testimonis rebuts sobre fets ocorreguts fa 65 anys. *(OJ) RNW, 11/08/09.*

Alemanya presenta càrrecs contra el criminal nazi John Demjanjuk per la seva complicitat en els assassinats comesos durant la II Guerra Mundial. Demjanjuk va ocupar el càrrec de guardià a Sobibor, el camp de concentració en el qual més de 26.000 persones van ser executades a les cambres de gas. Els càrrecs s'han presentat oficialment després que els metges de la presó decidissin que Demjanjuk es troba en bon estat físic per a comparèixer en el judici. L'acusat, que residia a Ohio, va ser deportat al maig pel govern dels EUA després d'haver-se esgotat les apel·lacions a favor de que es retrasés el procés i que un tribunal alemany rebutgés els arguments presentats per Demjanjuk per no ser extraditat. Es creu que Demjanjuk es va oferir voluntàriament a treballar a Sobibor quan va ser capturat per les forces alemanyes mentre servia en l'exèrcit soviètic. *(OJ) Jurist, 13/07/09.*

KOSOVO: El Tribunal del Districte de Prishtin, a Kosovo, inicia el judici a tres ex membres del Exèrcit d'Alliberació de Kosovo (KLA) acusats de crims de guerra durant la guerra dels Balcans. Rustem Mustafa, ex comandant del KLA i actual membre del Parlament i els soldats del KLA, Latif Gashi i Nazif Mehmeti, estan acusats d'haver torturat a cinc albanesos detinguts prop de Podujevo. El primer ministre de Kosovo, Hashim Thaci, qui també va pertànyer al KLA, comenta que el Govern està segur que els acusats seran absolts. En el 2003, els tres homes van ser condemnats per assassinat sota les mateixes circumstàncies però el tribunal Suprem de Kosovo va revocar el dictamen en el 2005. *(OJ) Jurist, 09/07/09.*

REGNE UNIT: Jack Straw, ministre de justícia britànic, proposa ampliar la legislació de manera que les autoritats britàniques puguin processar a persones que no resideixin en el Regne Unit i que siguin sospitoses d'haver comès crims de guerra a partir de 1991. Straw assenyala que sota la legislació actual, les persones que no són residents solament poden ser processades per crims comesos a partir de 2001. Per altra banda, l'assessor britànic sobre terrorisme, Lord Carlile of Berriew, ha proposat introduir esmenes legislatives que permetin processar a individus que simplement estiguin de passada en el Regne Unit. *(OJ) Jurist, 08/07/09.*

6. LLEIS D'AMNISTIA

Àfrica

NIGÈRIA: *Gender Action Group*, coalició per als drets i el desenvolupament de la dona, condemna l'actitud del Govern davant la demanda del poble del Delta del Níger i assenyala que les dones del Delta no donaran suport les converses sobre possibles amnisties fins que el Govern Federal reconstrueixi les comunitats actualment destrossades de *Gbaramatu Kingdom* i indemnizzi a les dones. El Grup destaca que malgrat haver-se descobert petroli a Oloibiri fa 53 anys, són únicament els campaments de les empreses petrolieres i altres regions del país les quals obtenen guanys, mentre que la zona productora viu en la més extrema pobresa i subdesenvolupament i agrega que l'actitud del Govern és la qual ha provocat la militància i criminalitat que existeix a la regió del Delta. Segons aquest Grup, l'amnistia oferta pel govern Federal no va a resoldre les causes de la violència i afegeix que, si bé les dones són les més perjudicades, a aquestes sempre són excloses de les negociacions. *(AMN) Daily Sun, 19/08/09.*

El període d'amnistia de 60 dies per als grups militants del Delta del Níger comença a aplicar-se a partir del dijous, dia 6 d'agost. El principal grup militant, el Moviment per a l'Emancipació del Delta del Níger (MEND, en les seves sigles en anglès) ha conduït una llarga campanya de sabotatge contra aquesta zona petrolera, ocasionant una retallada del 20% de la producció des de començaments del 2006. El president Umaru Yar'Adua va oferir una amnistia a la fi de juny, així com formació i entrenament als qui abandonessin les armes dintre del termini estipulat i va deixar en llibertat a Henry Okah, un dels líders del MEND, arrestat a Angola en el 2007. No obstant això, segueix sense saber-se si el MEND i altres grups acceptaran l'oferta del Govern. MEND ha declarat que durant el període d'amnistia cessaran tots els atacs i ha admès que un dels seus comandants, Ebikabowei Victor Ben, alies Boyloaf, manté converses amb el Govern per a retornar a la vida civil. No obstant això, ha assenyalat que MEND esperarà a pronunciar-se fins que es completin les negociacions. (AMN) *News24.com*, 06/08/09.

Elder Godsdai Orubebe, ministre d'Estat del Delta del Níger, informa que, contràriament a les declaracions realitzades pels governadors del Sud-Sud, el Govern federal disposa d'un programa post-amnistia per a militants i demana que qui amenacen amb rebutjar l'amnistia enviïn als seus propis guardes a lluitar a les cales per a descobrir el que significa un conflicte armat. Godsdai afegeix que l'amnistia és el compromís constitucional adquirit pel president Yar'Adua de governar en pro de la pau i desenvolupar la zona del Delta del Níger. (AMN) *VANGUARD*, 29/07/09

Contràriament a remors segons els quals el Govern Federal s'hauria desfet de l'informe del *Ledum Mitee Committee*, el portaveu del Comitè d'Aplicació d'Amnisties assenjala que el Govern ha començat a aplicar les recomanacions incloses en aquest informe. Timiebi Koripamo-Agary, portaveu del Panell Presidencial per a les Amnisties i Desarmament de Militants del Delta del Níger, informa a *The Guardian* que tres de les recomanacions ja han estat aplicades, a saber, la posada en llibertat d'Henry Okah, la concessió d'amnisties i la creació d'un programa de Desmobilització, Desarmament i Reintegració (DDR) per a militants penedits. No obstant això, Mitee, president del Comitè Tècnic de Delta del Níger i president del Moviment per a la Supervivència del Poble Ogoni, ha desacreditat al Govern al declarar que l'alliberació d'Okah i la amnistia que ha ofert el Govern no significa que aquest hagi començat a aplicar les recomanacions del Comitè que recorda es van presentar al desembre del 2008. (AMN) *The Guardian*, 26/07/09.

El líder rebel Henry Okah és posat en llibertat després que el Govern retirés els càrrecs de traïció i de tràfic d'armes en la seva contra. El Govern al·lega que Okah és el líder del Moviment per a l'Emancipació del Delta del Níger (MEND, per les seves sigles en anglès), que ha perpetrat els atacs contra els centres de producció petrolera del Delta. El president de Nigèria, Umaru Yar'Adua, ha declarat que concedirà el perdó incondicional als membres del MEND que abandonin les armes però el grup ha reivindicat l'atac a un moll petroler en Llacs, el que constitueix el seu primer atac fora del Delta del Níger i un senyal clar que els seus membres no tenen intenció d'acceptar l'amnistia. A l'abril del 2008, Okah va ser acusat formalment de traïció en un audiència a porta tancada i després d'haver estat extraditat en secret durant el mes de febrer. Okah va ser arrestat a Angola el setembre del 2007 quan intentava comprar armes i explosius. MEND ha atacat refineries, oleoductes i també a treballadors de la indústria petrolera per a forçar canvis en la distribució de riquesa que genera el petroli a Nigèria. (AMN) *Jurist*, 13/07/09.

Després de gairebé vint anys vivint a les profunditats d'un manglar del Delta del Níger, alguns dels líders rebels de l'Estat de Bayelsa accepten deixar les armes davant l'ofertament d' amnistia del president Umaru Yar'Adua. Entre ells es troba Joshua Maciver, el comandant Lagos Jackson, i els generals Africa Owei i Ogunboss i el pastor Reuben Wilson. (AMN) *VANGUARD*, 11/07/09.

Àsia

VIETNAM: El vice ministre de seguretat pública de Vietnam, Li The Tiem, informa que el president Nguyen Minh Triet concedirà l'amnistia a més de 5.000 presos el Dia Nacional però el sacerdot catòlic Thadeus Nguyen Van Ly, condemnat a vuit anys de presó per les seves activitats anti governamentals a Vietnam en el 2007, no es beneficiarà d'aquesta. Al juliol, un grup de senadors nord-americans va enviar una carta a Triet demanant la llibertat de Ly però el president va indicar que l'amnistia estava reservada a presos que haguessin mostrat un veritable interès en rehabilitar-se i que a Ly se li havia concedit amnistia temps enrere però havia comès noves violacions. *(AMN) Jurist, 31/08/09.*

7. COMISSIONS DE LA VERITAT I ALTRES COMISSIONS

Àfrica

KENYA: La Unió Europea (UE) exerceix novament pressió sobre el Govern de Kenia perquè aquest acceleri l'aplicació de reformes de gran abast i castigui a qui van estar darrera de la violència post electoral en el 2008 La UE declara que, si bé pren nota dels esforços realitzats pel govern per a iniciar l'Acord Nacional, s'oposa a la decisió del Gabinet d'optar per una comissió de la veritat en lloc de crear un tribunal especial que jutgi als responsables de la violència. El dia 30 de juliol, el Gabinet va decidir establir una Comissió de la Veritat, la Justícia i la Reconciliació però la societat civil de Kenya, l'església i la comunitat internacional han insistit que el Govern ha de crear un tribunal especial i són moltes les persones de Kenya que consideren que la creació d'una comissió és una estratègia del president Mwai Kibaki i del primer ministre Raila Odinga per protegir a alguns dels seus simpatitzants polítics que podrien estar-hi implicats. *(CV) Afrique en Ligne, 13/08/09.*

La Comissió Nacional de Drets Humans de Kenya indica que els dos anys en els quals s'espera que finalitzi la seva tasca podrien no ser suficients. La seva presidenta, Florence Jaoko, declara que el marge de temps és molt reduït pel que fa al mandat tan ampli que se'ls va concedir i agrega que revelar les violacions de drets humans que es van perpetra i entre les quals s'inclou la mort de polítics com Robert Ouko i JM Kariuki, és una tasca gegantesca que requereix el màxim de temps. La Comissió, formada per sis experts locals i tres internacionals, va prendre jurament la setmana passada i el seu mandat inclou la investigació d'injustícies històriques des de 1963 fins a la violència post electoral que va tenir lloc en el 2008. Jaoko ha declarat que la Comissió ja ha tingut alguns entrebancs com la falta de confiança per part d'algunes de les víctimes que han posat en dubte la credibilitat dels comissionats. Segons Jaoko, el Govern és el culpable per haver precipitat el procés de creació de la Comissió. *(CV) Daily Nation, 13/08/09.*

La Unió Europea (UE) s'ha dirigit al Govern de Kenya per a consultar-li la decisió presa pel gabinet de protegir la creació d'una Comissió de la Veritat que analitzi els fets violents ocorreguts en el país després de les eleccions, en lloc de crear un tribunal nacional que jutgi als sospitosos d'haver comès aquests actes. La setmana passada, el Gabinet va proposar ampliar el mandat de la Comissió de la Veritat de manera que aquesta pugui cobrir els successos violents esdevinguts després de les eleccions. *(CV) Daily Nation, 03/08/09*

El ministre d'agricultura William Ruto declara que únicament els responsables de delictes menors haurien de comparèixer davant la Comissió de la Veritat, la Justícia i la Reconciliació i que aquells amb major

responsabilitat, i els que estiguin inclosos en la llista Waki, han de ser jutjats per la CPI a l'Haia . Ruto agrega que ell mateix està disposat a comparèixer davant la CPI si és necessari perquè el més important és esbrinar qui van iniciar la violència. Mentre, el Consell Luo d'Ancians ha sol·licitat al president Kibaki que convoqui una reunió d'ancians de totes les comunitats perquè ajudin als ciutadans de tot el país a reconciliar-se. (CV) *The Standard*, 26/07/09.

Kofi Annan, negociador de pau en el conflicte de Kenya, fa una crida a la comunitat internacional per a aconseguir el màxim de suport per a la Comissió de la Veritat i assenyala que el Panell de Personalitats Africanes Eminent se sent molt satisfet amb la decisió del Govern de crear aquesta Comissió. Annan agrega que perquè la mateixa aconsegueixi els seus objectius, és precisa la col·laboració d'un ampli sector de la societat. El president Kibaki ha nomenat a Bethuel Kiplagat, amb una llarga trajectòria diplomàtica, per a presidir Comissió. La Comissió inclou a sis kenyans i a tres estrangers de Zàmbia, Etiòpia i dels EUA respectivament. (CV) *AllAfrica.com*, 24/07/09.

El president Kibaki nomena a Bethuel Kiplagat paer a presidir la Comissió de la Veritat, la Justícia i la Reconciliació, de Kenya. Kiplagat encapçalarà l'equip de nou membres que, entre altres coses, investigaran les injustícies històriques del país La Comissió tindrà un mandat de dos anys. (CV) *AllAfrica.com*, 22/07/09.

Les persones sospitoses d'haver comès crims contra la humanitat durant les últimes eleccions generals a Kenya podrien ser jutjades per una comissió de la veritat, la justícia i la reconciliació o per un tribunal creat pel parlament. Aquest tribunal tindria una competència menor a la del tribunal especial proposat pel jutge Philip Waki, president de la Comissió d'Investigació sobre la Violència Postelectoral a Kenya, però el mecanisme judicial que decideixi aplicar el Parlament haurà de regir-se per les normes establertes per la CPI, tal com s'ha acordat entre la delegació keniana i el fiscal cap de la CPI, Luis Moreno-Ocampo. El jutge i ministre d'assumptes constitucionals Mutula Kilonzo i l'assessor del primer ministre, Miguna Miguna, declaren que s'ha produït una certa confusió respecte a aquest tema i aclareixen que Moreno-Ocampo ha fet una concessió a Kenya ja que mai s'ha establert un acord similar amb cap altre país. Kilonzo agrega que l'acord és semblant a l'arribat entre el Govern d'Uganda i el *Lords Resistance Army (LRA)*, liderat per Joseph Kony, en el qual es va intentar evitar que els rebels fossin jutjats a l'Haia . (CV) *Daily Nation*, 05/07/09.

ZIMBABWE: Un grup d'organitzacions eclesiaístiques i de líders cristians de Zimbabwe insta a la creació d'una comissió que investigui els casos de violència política, determini el càstig que ha d'aplicar-se als responsables i indemnitzi a les víctimes. El grup cristià inclou a catòlics romans, protestants, anglicans, evangèlics i pentecostals que declaren que la campanya de reconciliació iniciada pel govern no donarà resultats a menys que es reveli públicament tot l'acorregut durant el període en conflicte. El grup també ha agregat que l'església ha de tenir un paper clau en el procés de reconciliació nacional i ha de ser part del procés de pau. (CV) *Episcopallifeonline*, 12/08/09.

LIBÈRIA: El Parlament liberianà ajorna l'aplicació de les recomanacions de la Comissió de la Veritat i la Reconciliació, que podrien incloure el processament d'alts càrrecs com la presidenta de la nació i assenyala que primer ha de consultar als electors. El mes passat, la presidenta Johnson Sirleaf va demanar disculpes pel suport brindat en el passat a l'expresident Charles Taylor que actualment està sent jutjat a l'Haia que va al·legar haver protegit per a assolir la destitució de l'ex dictador liberianà Samuel Doe. (CV) *Bloomberg.com*, 28/08/09

Estudiants de diverses universitats de Libèria expressen la seva opinió pel que fa al controvertit informe de la Comissió de la Veritat i la Reconciliació, que recomana el processament d'ex senyors de la guerra i la prohibició que certes persones no puguin exercir càrrecs polítics durant 30 anys per suposadament haver finançat als responsables de la guerra civil. (CV) *Daily Observer*, 06/08/09

La diàspora liberiana insta a la plena aplicació de l'informe final i de les recomanacions de la Comissió de la Veritat i la Reconciliació de Libèria. El *Libèria Human Rights Campaign* manifesta la seva intenció de treballar amb la societat civil dintre i fora de Libèria per a aconseguir suports i agrega que no cal oblidar que els responsables d'aplicar les recomanacions de l'informe són els mateixos que es denuncien en aquest. (CV) *Voice of America News*, 15/07/09.

Els membres de la Comissió de la Veritat de Libèria reben amenaces de mort des que van recomanar que a la presidenta Ellen Johnson-Sirleaf se li prohibís desenvolupar el seu càrrec. Segons la BBC, alguns d'ells es troben amagats. Jerome Verdier, president de la Comissió ha informat a la BBC que desitjava guardar silenci sobre les amenaces perquè no volia aixecar l'alarma però el portaveu de la Comissió, James Kpargor va denunciar les mateixes en un programa de ràdio. Johnson-Sirleaf ha admès haver protegit la rebel·lió de l'ex senyor de la guerra Charles Taylor fa 20 anys però el seu portaveu en el Govern ha declarat que la presidenta no renunciarà al càrrec. (CV) *BBC*, 10/07/09.

La setmana passada, la Comissió sobre la Veritat i la Reconciliació de Libèria va publicar un informe en el qual recomanava sancionar a la presidenta Ellen Johnson Sirleaf per haver donat suport a Charles Taylor, senyor de la guerra en els anys vuitanta. Aquest fet ha sacsejat el país, en el qual la presidenta gaudeix d'enorme popularitat. Lawrence Bropleh, portaveu del Govern liberiana ha declarat que la presidenta està intentant digerir la notícia que en el seu degut moment el poble liberà analitzarà el contingut de l'informe i ha agregat que no és una qüestió que afecti únicament a presidència sinó a tota la República. Acarius Gray, assistent del secretari general del partit d'oposició, *Congress for Democratic Change*, ha declarat que han d'aplicar-se les recomanacions de la Comissió. (CV) *Voice of America*, 08/07/09.

Algunes de les faccions en guerra de Libèria qualifiquen de tendencioses l'informe final de la Comissió de la Veritat i la Reconciliació. Entre les seves recomanacions, la Comissió insta a processar a tots els líders dels grups armats i a altres 98 persones per greus violacions dels drets humans i per crims de guerra però durant una roda de premsa celebrada dilluns passat, els ex rebels van indicar que la Comissió no ha complert amb l'objectiu pel qual va ser creada. Lewis Brown, ex ministre d'afers exteriors del govern de Charles Taylor, va declarar que la Comissió no hauria donat l'oportunitat als suposats victimaris d'enfrontar-se amb qui els acusen i va agregar que la mateixa ha actuat motivada per qüestions polítiques. Brown ha renovat el seu compromís de mantenir la pau i la seguretat i d'arribar al perdó i la reconciliació a Libèria i ha rebutjat la idea que les faccions estiguin utilitzant la Comissió com a cap de turc pels crims suposadament comesos durant el conflicte. (CV) *Voice of America News.com*, 07/07/09.

La Comissió de la Veritat i la Reconciliació de Libèria recomana que a la presidenta Ellen Johnson Sirleaf se li prohibeixi desenvolupar un càrrec públic durant 30 anys per la seva suposada implicació en la guerra civil. En el seu informe final, la Comissió inclou el nom de la presidenta en la llista de persones acusades d'haver finançat i dirigit políticament les diferents faccions en guerra. En la llista apareixen també el nom de diversos membres del govern de Sirleaf, com el ministre de transport Jackson Doe, germà gran de l'expresident Samuel Doe. Durant l'audiència celebrada al febrer davant la Comissió, Sirleaf va negar haver estat membre del moviment liderat per Charles Taylor però va dir que s'havia reunit amb ell diverses vegades durant els successius conflictes que van tenir lloc a Libèria i que havia recaptat fons per a ell quan

Taylor planejava el derrocament de Doe en els anys vuitanta. Sirleaf no ha donat cap resposta a les recomanacions de la Comissió. (CV) AFP, 07/07/09.

En el 2003 més d'un milió i mig de liberians van haver d'abandonar la seva llar per a escapar de la violència i la destrucció d'un perllongat conflicte civil. Molts van anar als EUA, dels quals aproximadament 30.000 es van instal·lar a Minnesota i la seva història no s'ha conegut fins a ara. L'informe titulat Una Casa amb Dues Habitacions, redactat per *The Advocates for Human Rights* i presentat davant la Comissió de la Veritat i la Reconciliació de Libèria (CVR) sobre l'experiència de la Diàspora Liberiana, és la culminació de tres anys de treball en els EUAU, el Regne Unit i l'Assentament de Refugiats de Buduburam, a Ghana i documenta les violacions de drets humans que van obligar als liberians a abandonar el país. El mateix es basa en l'anàlisi de més de 1.600 testimonis i destaca el 'triple trauma' que van experimentar els membres de la diàspora al sortir primer de Libèria per a creuar altres fronteres, viure després en campaments de refugiats a Àfrica Occidental i finalment instal·lar-se als EUA i en el Regne Unit. Així mateix, l'informe resumeix l'opinió d'aquests liberians sobre les arrels del conflicte i les seves recomanacions per al futur. (CV) *New Libèria*, 01/07/09.

http://liberiatrc.mnadvocates.org/Final_Report.html.

La Comissió de la Veritat i la Reconciliació de Libèria recomana que l'expresident Charles Taylor i set dels altres senyors de la guerra siguin processats per crims contra la humanitat.

La Comissió presentarà les seves recomanacions a l'Assemblea Legislativa però encara no es coneix la data que aquestes començaran a aplicar-se. Un dels senyors de la guerra és Prince Johnson, ex líder rebel que va obtenir una aplastant victòria en les eleccions de 2005 i que actualment ocupa el càrrec de senador. Johnson és conegut per les espantoses tortures que va infligir a l'expresident de Libèria Samuel K. Doe, que va morir en el 1990. L'any passat Johnson va declarar davant la Comissió que si bé van ser les seves forces les quals van capturar a Doe, els responsables de la seva mort són altres i aquesta setmana ha assenyalat que es resistirà a qualsevol intent de ser processat. (CV) AP, 03/07/09.

Amèrica

Líders indígenes de l'Amazones peruà adverteixen que reprendran les protestes davant l'incompliment per part del Govern de les promeses realitzades després dels episodis de violència que van tenir lloc al juny i que es van cobrar la vida de 23 policies i de 10 indígenes. El líder indígena Salomon Awanach acusa al Govern d'impedir la creació d'una comissió de la veritat independent que investigui els fets. El Govern va aprovar la creació d'aquesta comissió fa més de dos mesos però encara no ha nomenat al seu representant i les crides dirigides a presidència no han obtingut resultat. Awanach declara que les converses no han avançat gens ni mica, aparentment per falta de voluntat. Awanach representa al poble Awajun, que el 5 de juny va perdre a 10 dels seus membres arran de les mesures repressives preses pel govern durant el bloqueig organitzat per indígenes en una autopista de l'Amazones en protesta per les obres realitzades en les seves terres ancestrals. (CV) *Els Angeles Estafis*, 21/08/09.

Àsia

TIMOR ORIENTAL: Amnistia Internacional demana al Consell de Seguretat de l'ONU que estableixi un tribunal penal internacional amb jurisdicció sobre totes les violacions greus de drets humans que van envoltar el referèndum sobre la independència de Timor Oriental, celebrat el 1999, així com en els 24 anys previs d'ocupació Indonèsia. L'organització que va realitzar una visita d'investigació a Timor Oriental al juny, publica un informe en el qual exposa que els autors dels crims comesos entre 1975 i 1999 encara no han estat processats a Indonèsia ni a Timor Oriental i que malgrat les iniciatives de justícia afavorides dintre

i fora del país, a la població de Timor Oriental se li segueix negant justícia i reparació. Segons Amnistia Internacional, els governs de Timor i Indonèsia han preferit evitar que les víctimes de violacions greus de drets humans a Timor Oriental obtinguin justícia optant per iniciatives com la Comissió de la Veritat i l'Amistat, iniciativa conjunta d'Indonèsia i Timor Oriental en el 2005, que no preveu el processament dels autors dels crims i que el camí emprès per aquests dos governs ha afeblit l'Estat de dret en ambdós països. (CV) HREA, 27/08/09

COLÒMBIA: El president Uribe durant una cerimònia d'entrega de compensacions econòmiques a algunes víctimes del paramilitarisme, portada a terme a Popayán, ha demanat perdó a totes les víctimes del conflicte armat a Colòmbia, en la seva condició de president de la República, de cap de l'Estat i en la seva condició individual. Aquesta declaració ha estat rebuda amb escepticisme per part d'organitzacions de víctimes, perquè consideren que el Govern no ha adoptat mesures perquè la veritat s'esclareixi, perquè la justícia castigui als criminals i perquè la reparació a les víctimes sigui integral i suficient. Mentre això ocorria, la Conferència Episcopal Colombiana va convidar al president Uribe a fer una profunda reflexió sobre el que li convé al país, al mateix temps que aconsella no insistir en la seva reelecció presidencial, i permetre que futures noves generacions assumeixin les responsabilitats del Govern i de l'Estat. (RE) CMI – Tv, L'Espectador, Caracol – Ràdio, 04 – 10/07/09.

8. REPARACIONS

COREA DEL NORD – COREA DEL SUD: Nord i Sud de Corea arriben a un acord per a reprendre un programa de reunificació de les famílies, dividides per la guerra que va tenir lloc en el país de 1950 a 1953. Es tracta d'un gest de reconciliació per part de Corea del Nord després que les autoritats d'aquest país assistissin al funeral de l'expresident de Corea del Sud, Kim Dae-jung. El retrobament de les famílies, el primer que es produeix des del 2007 – tindrà lloc entre el 26 de setembre i l'1 d'octubre en un lloc de Corea del Nord, que juntament amb Corea del Sud, permetrà que 100 persones es reunixin amb familiars que estiguin vivint a l'altre costat de la frontera. Des del 2000, són aproximadament 16.000 els coreans que han pogut retrobar-se breument amb familiars que la guerra havia separat. (RE) RNW, 28/08/09.

ERITREA – ETIÒPIA: La Comissió de Reclamacions d'Eritrea i Etiòpia, creada després de la fi del conflicte armat entre ambdós països amb seu a l'Haia, ordena a ambdós països que paguin compensacions mútues pels danys causats durant la guerra fronterera que va tenir lloc entre 1998 i 2000. Etiòpia haurà de pagar 164 milions de dòlars a Eritrea, mentre Eritrea haurà d'abonar 174 milions de dòlars a Etiòpia, el que suposa el pagament final de 10 milions de dòlars per part d'Eritrea. La sentència cobreix les compensacions destinades a la destrucció de béns i localitats. Eritrea s'ha compromès a complir amb allò decidit pel tribunal. No obstant això, l'assessor legal d'Etiòpia ha considerat que la xifra resultant no reflecteix la gravetat dels danys soferts pel seu país. La frontera entre ambdós països continua en disputa amb l'Exèrcit ubicat en ambdós costats. (RE) BBC, 16, 18/08/09.

SUDAN: L'ONG local War Affected Areas for Relief, Reconstruction and Development inicia una conferència de reconciliació d'una setmana de durada, per a membres de les comunitats misseriya i dinka ngok a Abyei. Algunes figures destacades de la tribu misseriya han mostrat la seva disconformitat amb l'acord arribat, ja que consideren que vulnera els seus drets de pasturatge a la regió d'Abyei. Membres de la tribu es van manifestar contra el Govern, acusant-lo d'haver renegat de les seves terres per a aconseguir accés als pous de petroli. (RE) Reuters, 28/07/09; Suen Tribune, 01/08/09.

CODIFICACIÓ

JCP (justícia i construcció de pau), OJ (òrgans judicials), AMN (amnisties), CV (comissions de la veritat), RE (reparacions), RJ (reforma de la justícia) i ALTRES.

FONTS CONSULTADES DIÀRIAMENT

ACNUR, *Africa Focus*, *Afrol News*, Agence Europe (AE), Agence France Press (AFP), *Alertnet*, *Al-Ahram Weekly*, *Al-Hayat*, *Al-Quds al-Arabi*, *Al-Sharq al-Awsat*, *Al-Yasira*, *Al-Zaman*, Amnistía Internacional (AI), *Allafrica*, *Arms Dealing*, *Arms Trade Observer*, Asian Journal (AJ), *Assam Live*, BASIC, BBC, *Boletín de Prensa Árabe en Castellano*, *Al-Fanar* (AF), *Burundi Realités*, *China Daily*, Consell d'Europa, *Daily Dawn*, *Defence News*, *Desarme.org*, Deutsche Presse Agentur (DPA) *Digital Congo*, *Disarmament News*, ECHO, EFE, *El Espectador*, *El Tiempo*, *El País* (EP), Europa Press, *Expressindia*, *Financial Times* (FT), *Goasiapacific*, *Ha'aretz*, *Hiiran*, *Horn Afrik*, Human Rights Education Associates (hrea.org), Human Rights Watch (HRW), IANSA, *Independent Online* (IOL), International Crisis Group (ICG), Inter Press Service (IPS), IRIN, *Jakarta Post*, *Jeune Afrique*, *Kabar Irian News*, *La Opinión*, *La Vanguardia* (LV), *Le Monde* (LM), *Manila Times*, *Nation*, *Nato.int*, *Nepal News*, *Newshaiti*, *New Vision*, Norwegian Council for Africa (NCA), Norwegian Refugee Council (NRC), *Nueva Mayoría*, OCHA, *O Globo*, OSCE, Panapress, *Philippine Star*, *Prensa Libre*, *Punto de Noticias*, Refugees International (RI), *Reliefweb* (RW), Reuters, Security Watch, Somali National Reconciliation Conference (SNRC), South African Broadcasting Corporation (SABC), *Sudan Tribune*, *Tamil Net*, *The Assam Tribune*, *The Daily Star*, *The Guardian* (TG), *The Jordan Times* (JT), *The Kathmandu Post*, *The New York Times* (NYT), *The Times of India*, UN News (UN)

FONTS ESPECIALITZADES

African Transitional Justice Research Network, Asian Commission for Human Rights, Coalición por la Corte Internacional, Tribunal Penal Internacional Forum Asia, Global Justice Center, Human Rights Center-University of California- Berkley, International Center for Transitional Justice (ICTJ), International Network to Promote the Rule of Law (INPROL), Institute for Justice and Reconciliation (IJR), *Jurist*, Redress, Transitional Justice Forum, Transitional Justice Institute-University of Ulster Transitional Justice Network (AAAS), Trial Watch, Women's Initiatives for Gender Justice

GLOSSARI

ACNUDH (Alt Comissariat de les Nacions Unides pels Drets Humans), AIEA (Agència Internacional de l'Energia Atòmica), BM (Banc Mundial), CDHNU (Comissió de Drets Humans de les Nacions Unides), CICR (Comitè Internacional de la Creu Roja), Dòlars (dòlars dels EUA), FMI (Fons Monetari Internacional), OMC (Organització Mundial del Comerç), OMS (Organització Mundial de la Salut)

ESCOLA DE CULTURA DE PAU, Programa de Drets Humans

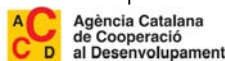
Mòdul A, Parc de Recerca - Universitat Autònoma de Barcelona

08193 Bellaterra, Espanya - Tel.: + 34 935 868 846 - Fax: +34 935 813 294

Web: www.escolapau.org E-mail: pr.dretshumans.escolapau@uab.cat

Us hi podeu subscriure gratuïtament a: <http://www.escolapau.org/programas/suscripcion.htm>

Amb el suport de:



www.cooperaciocatalana.cat

Els continguts d'aquest estudi són responsabilitat exclusiva de l'Escola de Cultura de Pau i en cap cas poden considerar-se com l'opinió de la Generalitat de Catalunya.